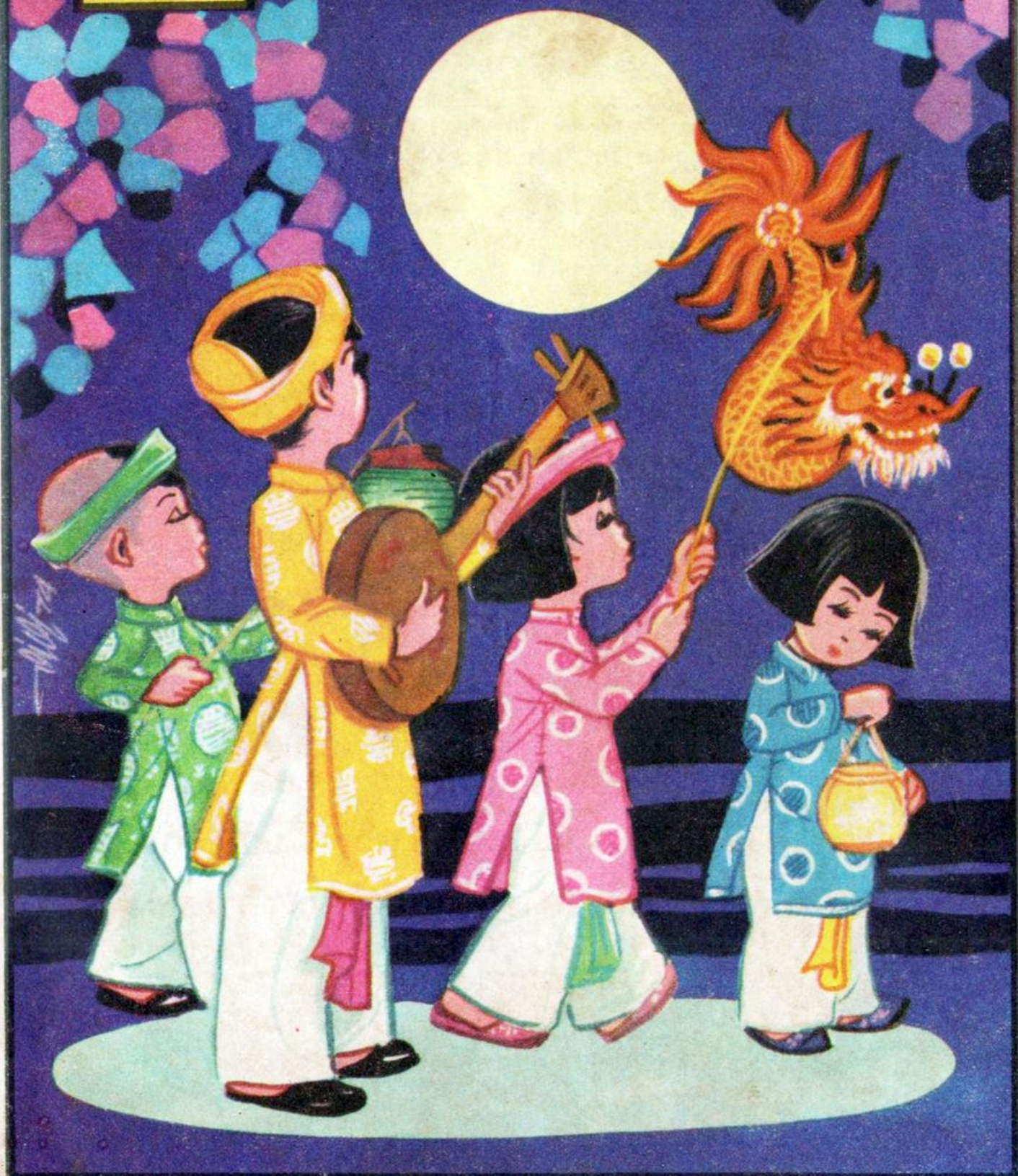

thiếu nhi

ĐẶC BIỆT TRUNG THU

thiếu nhi

Tòa Soạn: 189 Thiệu Trị Phú Nhuận Sài Gòn — Đ.T. 42.152

Cơ Sở Phát Hành 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20348

Số 129 — Ra ngày 15-9-1974

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

Trong số này:

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG 1 *Thư Chủ nhiệm*
VĂN TRUNG 3 *Tết Trung Thu rước đèn đi chơi*
PHAN KHƯƠNG THÁI 7 *Ước mơ rước chày*
NGUYỄN THUY ĐIỀN 10 *Ngày mai*
ĐỖ PHƯƠNG KHANH 17 *Giới thiệu sách: Cuộc đời thơ ấu của vua hề Sắt Lỗ do Vũ Hạnh dịch*
TUỆ MAI 19 *Bé Mi học giỏi*
VĂN VIỆT 23 *Dịp may thứ hai*
T. VÕ ĐỨC KHANH 26 *Đèn chiếu hình*
ĐẶNG HOÀNG 30 *Con cây Hương*
NGUYỄN TƯỜNG ANH 31 *Huyền thoại đêm trăng*

THƠ: ĐẶNG LINH — NGÔ KIM KHÔI — LƯƠNG VĂN HÒA

MỤC THƯỜNG XUYÊN: TẬP GHI NHẬT TIẾN 18. — MỖI TUẦN VÀI CHỮ 15. — VƯỜN HỒNG Đỗ Phương Khanh — Mai Loan — Lan Văn — TRÒ CHƠI KHOA HỌC: Bách Khoa — GIẢI TRÍ: AO THUẬT — TRÒ CHƠI — THỦ CÔNG — SƯU TẦM — TRUYỆN DÀI: Những đứa bé hạt tiêu Phan Khương Thái 38 — THƯ TÍN Đỗ Phương Khanh 40.

**TRANH BÌA CỦA VIVI
DƯỚI TRẮNG THU**

Thư chủ nhiệm

Các em thân mến,

Lễ Trung Thu năm nay đến với các em trong lúc đất nước chúng ta đang ở vào hoàn cảnh hết sức khó khăn.

Tuy Hiệp định Hòa Bình đã được ký kết từ 20 tháng nay, chiến tranh giữa người Việt chúng ta vẫn tiếp tục, càng ngày càng khốc liệt, gây biết bao tang tóc, điêu linh.

Trong khi đó, cùng với sự thoái trào của nền kinh tế toàn thế giới, giá sinh hoạt trong xứ lại gia tăng mau lẹ, khiến cho đời sống người Việt chúng ta đã chật vật, lại càng thiếu thốn hơn lên.

Nhớ lại hồi năm 1942, trong thời kỳ Đệ Nhị Thế Chiến, báo chí lúc đó có than phiền nạn khan hiếm thực phẩm, nhất là đường, hồi đó bán 35 xu một ký lô (một tờ báo hàng tuần như tờ Trung Bắc Chủ Nhật dày 40 trang khổ to, bán 15 xu).

Cách nay khoảng năm năm, một ký lô đường chỉ bán có 25 đồng, nay đã gần 1.000 đồng một ký.

Vì vậy, hầu hết mọi gia đình với tài chánh eo hẹp đều hạn chế mua sắm bánh trái, đồ chơi dành cho các em trong dịp Trung Thu này.

Cha mẹ các em, mặc dù hết sức yêu mến các em, cũng không làm sao lo cho chu đáo ngày lễ của các em.

Các em thân mến,

Nhân dịp ngày lễ Trung Thu của các em, tức là Ngày Tết Nhi Đồng Việt Nam, chúng tôi xin cầu chúc cho các em, tuy không có đầy đủ bánh trái, đồ chơi, được vui vẻ bằng cách cùng nhau nô đùa ca hát dưới ánh trăng trong, với những chiếc lồng đèn xinh xắn mà các em tự làm lấy.

Thân mến chào các em

NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG

LỤC BÁT HỒN NHIÊN

EM HỌC TRÒ VÁ XE

*Xe ngoan đẹp lớp giữa đường
Thấy em bé sửa dễ thương bên lề
Tay hiền vá cũng xem mê
Làm xong mới biết là xe của thầy
Đời em như chiếc ruột này
Đã bao vết vá nhưng rày vẫn ngon
Bây giờ em tuổi còn non
Hãy bền vững chỉ để bon chen đời.*

NGƯỜI PHU XE GIÀ

*Người phu già đạp trong mưa
Hai chân đã mỏi mà chưa thấy người
Bánh xe lăn mãi cũng lười
Bỗng nghe khách gọi tươi cười dừng chân.*

NGƯỜI NGHỆ SĨ VÀ

EM HÁT ĐẠO

*Tay run run gảy sợi buồn
Tiếng trong tiếng đục giữa đường phố đông
Khách vờ qua ghé mắt trông
Miệng em hát vẫn thầm mong nón đầy.*

EM BÉ ĐÁNH GIÀY

*Quỳ bên chân khách đánh giày
Nhìn đôi tay nhỏ trơ gầy mà thương
Giày thầy có bóng cũng thường
Mong đời em bóng dấu đường bùn dơ.*

THẬP CẨM

KHÓA II XẾP GIẤY ORIGAMI

Đã khai giảng vào hồi 8g sáng chủ nhật 9-8-1974 với sự hiện diện của trên 30 học viên phần đông là các cô giáo, các nam nữ sinh viên học sinh. Bác chủ nhiệm đã tới lớp học chào mừng các học viên và sau đó chú Nhật Tiến phụ trách phần hướng dẫn lớp học.

BẠN CÓ BIẾT?

Tôm có rất nhiều loại, đa số sống ở nước. Cũng có loại sống ở nước ngọt, có loại sống ở nước lợ.

Nước lợ hay nước chè hai, nước trà hai (vùng Bình Định gọi là nước xà hai) là nước ở chỗ cửa sông đổ ra biển, nửa ngọt nửa mặn.

Chúng ta có:

Tôm càng: càng dài.

Tôm he: không lớn lắm và thường phơi khô và bán từng xâu.

Tôm hùm: thứ tôm rất lớn, đầu có gai và râu dài vỏ đỏ mà có bông.

Tôm rồng: tôm lớn, đuôi dài, đầu như đầu rồng.

Tôm bạc: tôm nhỏ mà trắng.

Tôm rần: không lớn lắm, mình có rần.

Tôm rảo: mình dài, da nâu nâu, thường dễ làm mắm.

Tôm sú: thứ tôm lớn.

Tôm vồ: thứ tôm mình đẹp, đầu to banh ra, lưng xám vàng.

Tôm cò: lớn bằng ngón tay cái là cùng, vỏ hồng, có rần vàng.

Tôm chấu: ở nước ngọt, nơi vũng, bầu.

Tôm đá: có vỏ cứng.

Tôm lóng: càng đỏ.

Tôm tít: ở nước ngọt, nơi hang hốc, một càng thường rất lớn và hơn hẳn càng kia.

Tôm đất: vỏ màu đen.

Tôm trứng: tới mùa sanh đẻ, trứng đầy bụng.

Và tiếng «tép» thường được dùng cho những loại tôm nhỏ như tép bạc, tép đất, tép rần...

Con riêu, ruốc, khuyết, mà mẹ đều là những loại tôm rất nhỏ.

Tết Trung Thu rước đèn đi chơi

VĂN TRUNG

Tết Trung Thu nhằm vào ngày 15 tháng 8 âm lịch. Ta còn gọi là ngày Nhi Đồng hay tết Nhi Đồng.

Các cụ ta xưa kia cho rằng trong suốt một năm, không có ngày nào trăng đẹp và trăng sáng cho bằng trăng ngày Rằm tháng Tám. Trăng ngày này vừa to, lại vừa tròn. Đây cũng đúng là lúc thời tiết ôn hòa nhất trong năm. Các cụ nhân lúc rỗi rãi, đồng chiêm thì ngập nước, đồng mùa thì việc cấy cấy đã xong, mới nghĩ ra cách thưởng trăng. Các cụ lập cỗ bàn và làm nhiều thứ bánh để gọi là bày cỗ trông trăng.

Ở thành thị, vì đủ điều kiện hơn nên lối lập cỗ ngắm trăng có vẻ linh đình, rộn rịp hơn ở thôn quê.

Nữ giới nhân dịp này, không bỏ lỡ cơ hội phô trương tài nghệ cho bà con làng nước coi chơi. Các bà, các cô lấy đủ đủ chạm trổ thành nhiều thứ kỳ hoa dị thảo, dùng bột

nhào nặn những con giống xinh xắn với màu sắc rực rỡ, và sắn sửa đủ loại trái cây đương mùa. Nhưng chỉ những món đó không cũng chưa đủ nói lên được mùi vị chính của ngày Rằm tháng Tám. Các tay thợ làm bánh còn thi nhau đúc những kiểu bánh nướng, bánh dẻo thơm phức với nhiều hình thù khác nhau. Có thứ tròn xoe như ánh Trăng ngày Rằm. Có chiếc to như cái mâm, trong chứa toàn nhân hảo hạng, ăn vào quên chết.

Bên cạnh mỗi cỗ, người ta còn treo một chiếc đèn kéo quân. Tối đến các hình ảnh ngộ nghĩnh hiện lên trên thành đèn, lung linh trước ánh nến. Đây cũng lại là công trình của các tay hàng mã. Lắm người sáng chế ra những kiểu đèn kéo quân thật lý thú và tài tình. Họ còn phết những kiểu đèn rập theo hình ảnh của các loài hổ, lân, ốc, nhái, tôm,

cá... và mới đây có cả những đèn xe tăng, máy bay, tàu bò, tàu thủy... Thôi thì đủ kiểu.

Mấy ngày trước tết, những thứ đèn này thường được bày bán la liệt khắp nơi. Những tay bán rong còn gánh hàng chuỗi mấy chục lồng đèn, đi rao trong các khu xóm. Mỗi gia đình, không nhiều thì ít, thế nào cũng có một vài chiếc đèn cho con chơi.

Tối đến, các trẻ em mỗi phường, mỗi xóm họp nhau lại, tay cầm đèn thấp nền sáng, lũ lượt rước qua các đường phố. Đó đây vang lên những bài đồng dao liên quan đến ngày Trung Thu. Bầu không khí thật vui tươi, nhộn nhịp.

Có nhiều nơi, nhất là tại thành thị các thanh thiếu niên còn họp nhau lại để múa sư tử hay múa rồng. Họ ăn mặc đồng phục và đi tới đâu, có thanh la, trống cái đánh theo nhịp tới đó. Trẻ con rất khoái trò này nên thường hè nhau đi sau đoàn như trầy hội.

Nhiều nhà còn đốt pháo chào đón mỗi khi đám rước tới. Những hội múa sư tử lập ra mục đích chỉ là vui chơi. Nhưng nhiều nhà cũng treo giải bằng tiền mặt để cho họ giật. Tùy theo số tiền to hay nhỏ mà giải được treo cao hay thấp. Trước khi giật giải các hội viên biểu diễn những đường quyền, côn, đao... và cả những màn người đấu với sư tử rất nhịp nhàng, hấp dẫn.

Sau đó, họ xếp thành đôi hình, đứng chổng lên nhau, có khi cao tới lâu ba đề cho một người đội đầu sư tử, lên múa bài giật giải.

Tuy các hội sư tử lập ra không nhằm mục đích kiếm tiền, nhưng đó, khi vì niềm thích về tài nghệ biểu diễn, về khu vực khác biệt hay

về quyền lợi riêng tư mà có những hội đã sáp chiến với nhau đến độ quăng cả đầu sư tử, vác dao, cầm gậy, rượt nhau chạy huỳnh huých trong đường phố.

Ta đã nói tết Trung Thu là tết Nhi Đồng, là ngày dành cho các Búp bê còn trong cái tuổi học trò thò lò mũi xanh. Nhưng người lớn cũng thừa gió bẻ măng, lợi dụng vào đây để ăn ké. Họ lấy cơ ngày lễ để sắm sửa, trong đó trẻ con ăn thì ít mà người lớn nên thì nhiều. Họ mua bánh biếu xén nhau. Hành động này phần nhiều là nhằm kết chặt tình bà con, thân hữu. Nhưng đôi khi cũng vì người dưới muốn lấy điểm với người trên.

Không biết vì các Búp-bê ngốn quá nhiều bánh hay vì người lớn «can thiệp» quá kỹ vào ngày Nhi Đồng mà ngày Tết này có lần đã trở nên một vấn đề nan giải cho giới hữu trách. Nhiều nhà buôn, nhà làm bánh đã lợi dụng dịp lễ Trung Thu mà tích trữ đầu cơ đường, bột, khiến cho giới hữu trách đã có năm phải ra lệnh cấm làm bánh Trung Thu để tiết kiệm tiền của dân và tránh tạo dịp cho một thiểu số con buôn làm giàu phi pháp.

Xưa kia, nhân ngày tết Trung Thu, các thanh niên, thiếu nữ trong làng, xóm thường tụ tập tại sân đình hay những nơi rộng rãi có trăng thanh, gió mát để hát trống quân và xem trăng trong nhiều ngày.

Ngày nay, cứ tới dịp tết Trung Thu, thay vì được nghe giọng hát, tiếng hò theo nghi thức cổ truyền, đâu đâu người ta cũng thấy vang lên một điệu hát mới nhưng đã trở nên rất quen thuộc:

(xem tiếp trang 8)

Xếp giấy origami

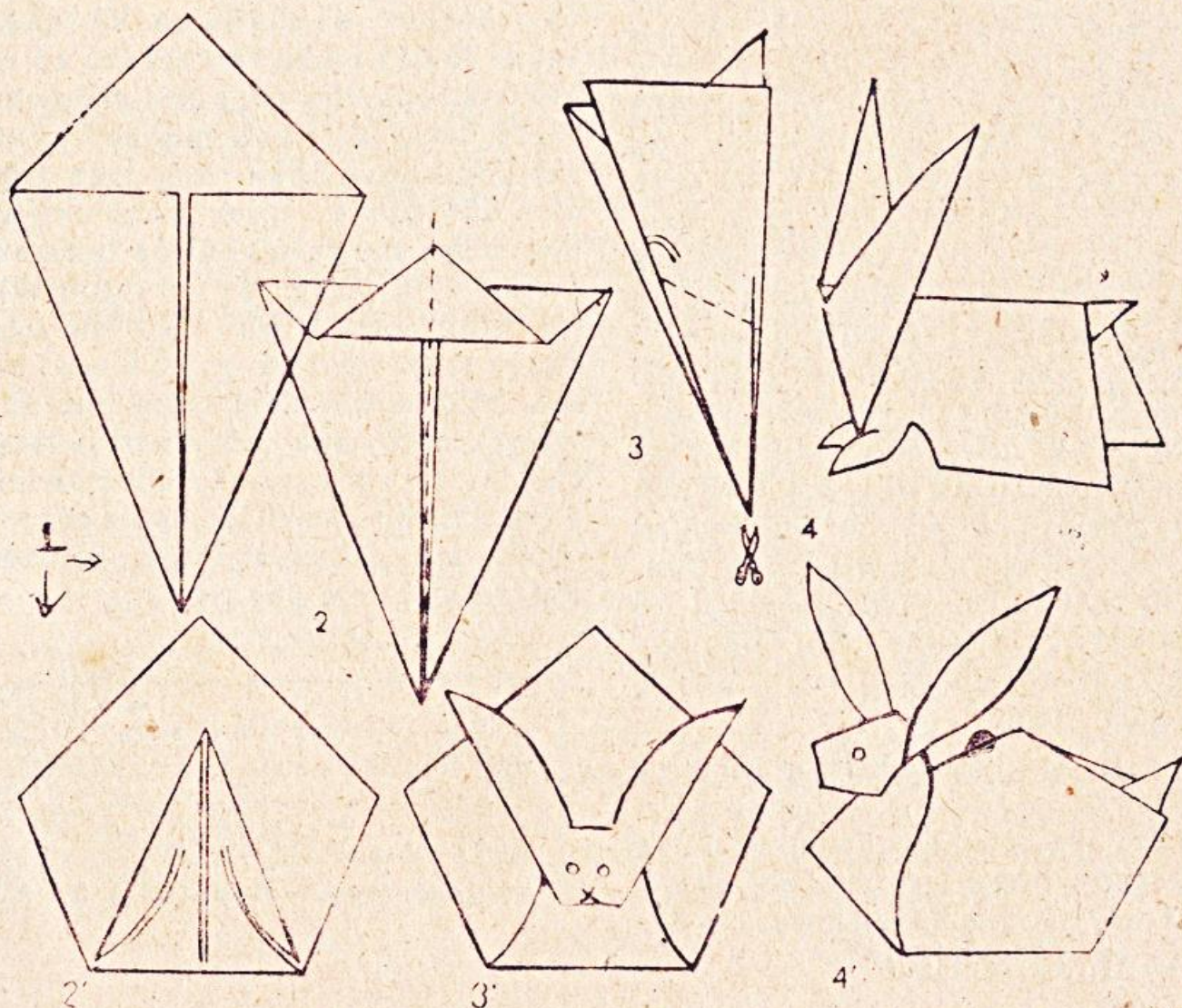
CẮT VÀ XEP NGỌC THỎ

Dưới đây là hai kiểu xếp giấy thành hình Ngọc Thỏ theo nghệ thuật xếp giấy Origami Nhật Bản. Các em dùng một tờ giấy vuông mỗi bề cỡ từ 15 cm đến 20 cm (tùy nghi). Gấp tờ giấy theo hình 1. Từ đây có hai cách gấp:

Kiểu I: Theo hình chỉ dẫn số 2, 3 và 4. Ở hình số 3, các em dùng kéo cắt dọc một quãng để có hai tai

và khoét một đường cong nhỏ làm chân (đừng cắt rời). Có thể tô điểm bằng cách dán thêm mắt, mõm thỏ.

Kiểu II: Theo hình số 2', 3' và 4' ở hình số 2' dùng kéo cắt theo hình chỉ dẫn. Bẻ xuống sẽ có hình 3'. Gấp đôi theo chiều dọc lưng thỏ sẽ có hình 4'. Có thể tô điểm bằng cách dán giấy màu lên mình thỏ. Trên bàn bày Trung Thu, làm một bày thỏ đủ màu sắc đem chưng lên rất vui mắt.

ƯỚC MƠ RỰC CHÁY

Thằng Liêm mang một tâm trạng mâu thuẫn. Nó đếm từng ngày chờ Trung Thu, cùng với việc trông đợi chị Diệp. Chị mà không về, Liêm sẽ không có lồng đèn, không bánh trái. Và má nó, chắc khỏi cúng rằm. Nếu vậy, Liêm ước gì Tết Nhi Đồng chậm chậm hãy đến. Bởi vì chị Diệp hay « quên » về lắm. Tuy chỗ chị giúp việc có thể nói là gần nhà. Lần trước chị hứa dẫn Liêm đi mua cặp, sách mùa tựu trường. Rồi chị trễ hẹn. Vài ngày sau, chị giải thích với má: tại chị mê coi cái lương trên đài truyền hình nên quên lửng. Chuyện đó Liêm « bỏ qua », nhưng bạn này Liêm sẽ giận chị, nếu...

Mới chạng vạng mà tụi có lồng đèn đã xôn xao đốt đèn cây ngoài đầu hẻm. Khu đó toàn là trẻ con nhà giàu. Liêm như thăm còn sớm chán đề tự an ủi mình. Má qua nhà dì Bảy tách bắp để nấu chè bán bữa chợ sáng như thường lệ. Liêm khép hờ cửa trước và nháy chân sáo. Nhà không có cửa, đồ vật đáng giá thật thành thoi. Trộm thàng có len vào, may lắm chỉ rinh được con mèo già hay nằm khoanh trong xó bếp thoi. Và coi chừng, con mèo nhanh, thêm tính quạu quọ, sẵn sàng để theo bất cứ ai. Kể cả Liêm, tiểu chủ thủ phạm của những vụ nghịch ngợm, làm con mèo già khiếp đảm. Liêm soát lại túi quần. Tiền chỉ đủ mua hai cây đèn cây màu. Điều này phải thay đổi trò chơi Liêm ngoắc, gọi đám đông:

— Ê, tụi bây ơi! đừng thềm cộ đèn nữa.

Vài đứa đẹp mấy que củi và mừng vừa, thối « đèn ». Tay chân chúng gầy như mấy cái que khăng khiu, cái đầu

hớt tóc giống ụp mùng vùa. Trên mấy gương mặt đen vì nắng chột lóc lên những ánh mắt tinh quái, của thằng Liêm, thằng Tốt, Minh đen, Hoàng nhỏ, Tiễn cá chốt. Ngủ quý của xóm này đó. Chúng chạy có dục. Đám còn đứng lại ngo ngoác. Chuyện gì đây? Thằng Tám đưa ý kiến:

— Chạy theo tụi nó coi.

Thằng Tươi xí dãi, phản đối:

— Tụi nó đi đánh lộn với xóm khác. Ham theo, mai đi học về, tụi xóm khác nhìn mặt sẽ ỳnh trã thù mình. Thằng Tươi không nguôi nỗi hận bị thằng Liêm bịp một vỏ cách đây không lâu. Nghe lời thằng Liêm, thằng Tươi lên lấy cái thổ sứ trắng men, má nó cắt kỹ trong tủ thờ. Khi nào có giỗ, cái thổ được đem ra đựng canh hoặc cháo. Thằng Tươi thọc hai tay qua vách lá dừa khô che cầu chòi hớt tóc của ba nó. Và thằng Liêm đổ đầy nước vào cái thổ có vẽ hai con rồng vờ chụp trái châu cho Tươi bung. Đợi hoài mới chán, run tay vẫn không thấy rồng trên trời đến hút nước. Tươi luôn miệng lầm nhảm cầu thần chú của quán sư Liêm: « Tôi đứng đây có mình tôi, tôi đứng đây... » Mãi đến lúc ngo ngoác thấy tụi ngủ quý và một số bạn khác núp ở đám bông búp chỉ trỏ, còn cười nữa chớ. Tươi la làng chửi lới. Kết quả, cái thổ chưa hề mà Tươi vẫn bị đòn vì lỗi ngu ngốc và phá phách. Bây giờ Tươi phải mới xúi thằng Liêm cho há tức

— Tụi bây biết tụi thằng Liêm đi đâu không?

— Một lát tụi nó về thì biết ngay.

— Tụi nó thả rảo quanh chợ.

— Làm gì ở ngoài?

— Thì coi người ta bán lồng đèn, với bánh nướng, bán dèo, hồng chừng tụi nó dám ăn cắp, giật chạy...

— Thôi đi ông tướng, tướng tượng y như mình đã từng thực hiện.

Thằng Tươi đòi giọng ta đây:

— Mấy thằng sao chậm hiểu, ngu quá,

Tụi trẻ bu lại, nhất là thằng Tám, hồn danh Tám địa. Nó phanh ngực, để lộ cái bụng to sẵn sàng chịu đựng những cú đâm của địch thủ và hất hàm:

— Mày mới là đồ ngu, thằng Liêm biếu gì cũng làm. Mày nói bậy tao sẽ đánh sặc máu à

Thằng Tươi tra đĩa nhưng nhất gan, lảng đi chỗ khác ngay, thêm lo

tụi kia bởi chuyện rình xem rông để chọc mình.

Bọn ngũ quý hào hân chạy về ngồi dựa ngửa ở cột đèn, không bánh, không lồng đèn, không kèn, không trống. Chỉ có tiếng chó sủa ran đuổi tiếng người. Thằng Tám mon men hỏi thăm đầu đuôi:

— Mày đừng tò mò, thất bại rồi. Bây giờ mình nấu súp chơi. Mày hùn đèn cây đi. Đưa nào nữa?

Bọn trẻ nghe lời thằng Liêm ngay. Đưa kiếm gạch thẻ kê lò, đưa thu nhặt bao nylon và giấy vụn: những gì có thể cháy được. Thằng Tươi cho phép cả bọn vào căn chòi hốt tóc của ba nó để kín gió hơn. Súp vụn trong lon sữa bò đã hóa lỏng. Tụi nó đun bằng đèn cây. Quấn bao nylon vào đầu cành cây, tụi nó nhúng súp đốt, nylon cháy xèo xèo. Dần dà, tụi nó đốt bằng giấy củi. Đám cháy có vẻ to và ấm cúng theo tiếng reo hò của bọn trẻ. Ngọn lửa lên cao, bọn trẻ reo càng to. Luôn có đứa mang thêm giấy củi tiếp tế. Đám cháy nở bung mỗi lúc một đứa nhỏ bãi nước bột vào lon sữa bò ám khói, nóng có thể phỏng tay. Tụi trẻ thì nhau nhỏ nước bột và xô đầy tránh những lần lửa bùng như phun từ miệng một nhà ảo thuật gia diễn trò. Đứa phóng qua, đứa phóng lại trên ngọn lửa. Cuộc vui chợt biến đổi. Lon sữa bò bị đá đổ tàn lửa văng tứ tung. «Cháy, cháy» mấy cái miệng vừa gào vừa nhỏ nước miếng. Bọn trẻ hốt hoảng bỏ chạy. Thằng Liêm trở tới với đám bã mía khô trên tay, để kịp nhìn ngọn lửa liếm qua vách lá có thứ tự và sắp bỏ lên nóc chòi. Nó nhớ chính mình bày đầu, nhớ mối thù với thằng Tươi.

nhớ cái tội mới hồi nãy. Nó đã xúi
tụi thằng Tót đi giựt lồng đèn của
trẻ xóm khác và bị người lớn rượt
bắt, vừa máng « lũ mất dạy ». Kla
người lớn ào ra, lại người lớn, trong
số đó có cả ba thằng Tươi. Không
dù thời giờ suy nghĩ lời thôi, thằng
Liên quăng xác mĩa vụt chạy. Nó
băng qua đại lộ, bỏ lại sau lưng con
đường tăm tối. Hướng ra chợ, là
chốn tấp nập, chỗ ăn náu lý tưởng
dù tạm thời. Ở đó không có những
ước mơ rực cháy, nhưng sẽ đầy màu
sắc, âm thanh giúp nó người ngoại
mối lo. Phải chi mà Diệp về sớm
hơn. Diệp đang dò dẫm tránh những
ổ gà đọng nước bùn. Thằng Liên
không thấy Diệp tay bưng hộp bánh
Trung Thu, tay lúng lằng cái lồng
đèn, chế tạo bằng một vỏ hộp lon
nước giải khát bán sẵn. Trong ý

tưởng của Diệp mong em mình có
cái lồng đèn bền, không bắt lửa như
mấy năm trước, hy vọng nó sẽ bắt
chước để tự làm lấy. Diệp cũng
không thấy được thằng em vừa chạy
khuất. Qua mấy mái nhà lụp xụp và
mấy bụi cây cằn cỗi, bóng ngọn lửa
vu vơ như nụ cười của Diệp:

— Ý, ai đốt cái gì sáng quá!

Diệp nghe loáng thoáng tiếng dội
nước, tiếng chân người rộn rịp. Lửa
tắt. Diệp vừa nhận ra người ta chưa
cháy lồng xăng.

PHAN-KHUÔNG-THÁI

ĐÊM THU XÓM NGHÈO

Hèm nghèo le loi ánh đèn
Vầng trăng mờ nhạt sau rèm mây thưa
Đàn em bé đã ngủ chưa?
Xóm khuya vắng lặng gió đùa mái tranh

TRUNG THU BUỒN

Chị hằng ơi hỡi chị hằng
Trung thu không bánh ngém trăng cũng
buồn

Nhưng mẹ còn bận bán buôn
Ba hành quân ở một phương xa nào
Đêm rằm trăng sáng trên cao
Em ru bé ngủ ca dao ngậm ngùi
Xóm nghèo không rộn cuộc vui
Lơ thơ vài ánh nến vùi trong đêm
Rằm tháng tám chợt buồn tênh
Em ôm bé ngủ lắng quên đêm buồn.

MỘNG-DU
(QHVN)

TẾT TRUNG THU...

(tiếp theo trang 5)

Tết Trung Thu rước đèn đi chơi
Em rước đèn đi khắp phố phường
Lòng vui sướng với đèn trong tay
Em múa ca dưới ánh trăng Rằm.
Đèn ông sao với đèn cá chép
Đèn Thiên nga với đèn bướm bướm
Em rước đèn này đến cung trăng
Đèn xanh lơ với đèn tím tím
Đèn xanh lam với đèn trắng trắng
Trong ánh đèn rực rỡ muôn màu.

VĂN-TRUNG

ngày mai

NGUYỄN THỤY ĐIỀN

(Cho các em tiểu học)

BENJAMIN DE FRANKLIN

ĐÃ NÓI: «Những gì có thể làm ngày hôm nay thì đừng để đến ngày mai». Câu nói nói bất hủ của ông đã ghi sâu trong trí não của tôi còn thơ ấu.

Tại sao tôi nhớ mãi câu danh ngôn này như một câu kinh nhật tụng. Dĩ nhiên phải có lý do để giải thích câu hỏi. Các bạn ạ, lý do thật giản dị là trong đời tôi có những lần tôi đã hoãn lại công việc qua ngày mai dù tôi có thể làm ngay được, với khả năng của tôi cái bệnh lười biếng đã chiến thắng lòng hăng say và kiên nhẫn của tôi mất rồi.

Tôi ước mơ sẽ viết một bài văn bằng cách kết hợp các kỷ niệm về những lần tôi lười biếng đó hay tôi tìm những mẫu chuyện liên quan đến câu nói trên lòng trong bài văn của tôi.

Hồi đó, tôi còn nhỏ, là một cậu bé 10 tuổi ham chơi hơn ham học. Ngày rong chơi là cả khắp xóm trên xóm dưới. Tối lên giường ngủ thật sớm nhưng sáng lại thức dậy thật trưa. Mỗi lần cấp sách đi học là tôi không thuộc bài. Bài thầy cho về nhà làm tôi để đó. Thầy hết sức bức mình. Nhưng thầy tôi hiền quá. Nếu thầy tôi hung dữ có lẽ bây giờ tôi không ăn hận, ngày đó tôi sợ quyền uy của thầy mà trở lại chăm chỉ học hành. Tôi sẽ không đến nỗi hư đốn như vậy. Nhưng ngày đó tôi là thằng bé trốn học nhiều nhất. Tôi trốn học rất ngoạn mục. Lớp học thì đông, 60 mái đầu xanh ngồi giam

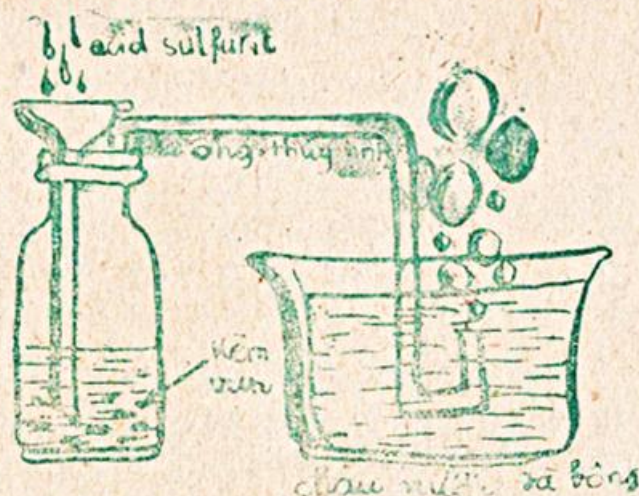

đôi chân lại trong bốn bức tường, tâm mắt ám ngữ bởi màu trắng của phấn bảng hiện ra rõ rệt trên bảng đen. Đôi tai phải lắng nghe lời thầy giảng bài, đôi mắt phải mở lớn, cái miệng phải im lặng. Nhưng tôi nào có chú ý. Buổi nào không muốn học tôi vẫn cặp sách vở vào lớp. Chờ thầy điểm danh xong, quay lên, là tôi phóng ra ngoài cửa sổ, leo qua hàng rào sau trường vượt ra ngoài và rong chơi. Tôi phóng mình ra ngoài mà như vậy mà thầy tôi không bắt gặp là vì tôi ngồi ở bàn cuối gần bên cửa sổ, do đó, bọn tôi ít được thầy chiếu cố. Đôi khi tôi chịu ngồi trong lớp nhưng tâm hồn đề ở đâu đâu mắt nhìn ra ngoài trời, bên những bờ tường có một giàn hoa ván, và những hàng cau có bầy chim vỗ cánh tở ở trên cao quyến rũ đôi mắt tôi. Đôi khi tôi ngồi yên nhìn thầy giảng trên bảng mà trí óc ngu muội chẳng hiểu một tí gì. Đôi khi tôi là một đứa bé lười biếng hay trì hoãn công việc.

gục xuống bàn đánh một giấc ngủ dài cho hết buổi học. Tuổi thơ tôi đó. Tôi 10 tuổi và cha tôi mất đi, mẹ tôi ở lại nuôi tôi ăn học. Nhưng tôi là đứa trẻ còn thơ dại có biết gì đâu về hoàn cảnh của mẹ tôi, về nỗi khốn khổ của mẹ tôi. Tôi bỏ học rong chơi và hư hỏng. Mẹ tôi không hề hay biết, sự học của tôi chẳng có ai kiểm soát. Được thế tôi tự do lêu lổng và càng ngày càng hư đốn thêm. Thầy tôi cũng bỏ mặc, chẳng đếm xỉa gì đến tôi, đứa học trò lười biếng và ngu dốt nhất. Tôi đã đánh mất niềm hy vọng của mẹ tôi. Bởi vì, tuổi thơ tôi đã đánh mất. Như vậy đó.

Những lần thầy tôi dạy cho chúng tôi về những bài ngụ ngôn, chúng tôi bắt chước những đức tính tốt và tránh xa những tật xấu hèn hạ. Tôi còn nhớ một bài tập đọc dạy chúng tôi hoãn lại ngày mai như sau «chiều nay khi Tâm đi học về đến nhà, anh quăng cặp vào bàn. Anh nhớ là khi còn ở lớp thầy có ra một bài toán về nhà làm mai đem nộp cho thầy. Anh thăm nghĩ, tối ta làm cũng được. Thế rồi, anh cầm con vục đi ngay ra đầu ngõ, nhập bọn với lũ trẻ đợi anh ở đây để đánh vục. Mai mốt chơi cho đến chiều tối anh mới về nhà. Ăn cơm xong, anh lật vở ra xem lại bài toán thì anh ngáp dài ngáp ngắn. Anh xếp vở lại, tự bảo rằng, thôi mai ta dậy sớm làm cũng còn kịp. Nhưng sáng mai anh thức dậy trễ, đồng hồ điểm 7 giờ. Sửa soạn điểm tâm xong anh vội vã đi học để khỏi bị trễ. Sáng hôm đó, thầy gọi anh lên kiểm bài, Anh viện đủ lý do để bào chữa. Thưa thầy, chiều hôm qua mẹ sai con về ngoại, tối con lại đau bụng nên bài con chưa làm. Nhưng một anh đứng dưới lớp thưa. Thưa

TRÒ CHƠI KHOA HỌC MÁY THỜI BONG BÓNG

«Máy» này áp dụng nguyên tắc dùng acid loãng ăn mòn vụn kẽm để cho khí Hydro theo phương trình hóa học lớp 8:

Hydro sẽ được dẫn vào một chậu đựng nước xà bông. Hydro không tan vào nước sẽ thoát lên khỏi chậu, tạo thành hơi, thổi ra những quả bóng màu rất đẹp mắt.

Vật dụng cần dùng:

- Acid Sulfuric loãng (nước bình điện).
- Vụn kẽm.
- Phễu (quặng).
- Ống thủy tinh hay ny-lông nối từ bình tới chậu.
- Bình chứa.
- Chậu đựng nước có thả những mảnh xà bông cắt vụn, khuấy cho tan ra. Chỉ nên thả vào bình acid từng ít vụn kẽm một chứ đừng cho luôn một lúc.

thầy chiều hôm qua con thấy anh ấy chơi đánh vù. Anh Tâm sừng sốt, mặt tái mét sệt sệt như một tờ tội. Thầy giận dữ thấy học trò mình gian dối. Thầy đánh anh ba tát tay, bắt qui suốt buổi học, gửi giấy về cha mẹ anh và đề nghị nhà trường đuổi học».

Câu chuyện trên ngày ấy, chẳng ăn nhập gì, đưa học trò hư hỏng. Hơn nữa, tôi là một đứa con bội bạc của mẹ, không vâng lời mẹ dạy, không còn vâng lời thầy chỉ bảo.

Tôi còn nhớ năm ấy, mẹ tôi bị bệnh không làm việc được. Mẹ sai tôi phơi lúa. Tôi nói, trời hôm nay không có nắng, trời u ám lắm mẹ ạ, thôi để mai phơi đi mẹ. Tôi nói như thế, mặt dù hôm đó mặt trời khuất trong mây một thời khắc ngắn và hé nắng lúc trưa, Rồi ngày mai tôi mắc bận về quê ngoại, thăm ngoại bệnh, thành ra lúa không phơi được. Đến ngày thứ ba, tôi lại theo chú tôi đi săn thú. Và đến ngày thứ tư trời đổ mưa to và từ đó mưa liên tiếp ba bốn ngày liền, lúa không phơi nắng, lúa không khô. Lúa ẩm ướt mốc lên và sau cùng này mầm. Mẹ tôi giận dữ, kêu tôi vào bắt nạt xuống đánh cho một trận tội lỗi biếng và không vâng lời. Trận đòn tôi còn nhớ mãi cho đến hôm nay.

Bây giờ mỗi khi làm một công việc, tôi lại nhớ đến trận đòn ngày ấy và tôi không còn hoãn lại ngày mai những gì tôi có thể làm ngày hôm nay. Bạn ạ, tuổi thiếu niên chúng ta đầy lòng hăng say và nhiệt thành của tuổi trẻ, chúng ta phải làm gì bây giờ? Bạn ạ, không biết bạn nghĩ sao, riêng tôi, tôi nghĩ rằng, trước hết phải học. Bởi vì sự học là con đường tiến thân, đưa cuộc đời chúng ta hướng thượng,

sự học đưa ta khỏi ngu dốt tới tầm sự học đưa ta đến bờ vinh quang ngời sáng. Bởi vì, cha mẹ chúng ta đang đầu tư chúng ta vào trường chữ nghĩa và mong chúng ta thành tài. Hơn nữa, mong chúng ta thành một con người đáng nghĩa. Một con người toàn vẹn, giữ được những chí khí hùng tráng, giữ được tâm lòng trung tín, chúng ta hãy nghe những gì mà người trên ta, người lớn tuổi hơn chúng ta đã nói, rồi ra cố gắng làm những điều đó trong một lý trí đã suy tưởng chín chắn. Bởi vì, họ là những người đầy kinh nghiệm, chúng ta đi sau phải học hỏi họ và nghe những lời họ chỉ dạy, kinh nghiệm ta còn non nớt, trí óc ta còn ngu dại, kiến thức là những bề rộng bao la, sự hiểu biết của ta chỉ là những giọt nước. Bao giờ những giọt nước này hòa nhập thành biển. Tuổi đời ta có là bao trăm năm ngắn ngủi biết được bao nhiêu. Ti như ta sống được ngàn năm, chưa chắc ta hiểu hết mọi sự. Ông Samon, cụ già 80 tuổi đã nói: «Tôi học mãi». Điều đó cho ta thấy rằng, suốt cuộc đời chúng ta là phải học hỏi, dù ta không đến trường, dù ta đã bước xuống cuộc đời. Ta phải bắt đầu ngay hôm nay.

Chị Đỗ phương Khanh cũng đã kể cho chúng ta nghe một câu chuyện «Một người nhà quê đi thăm vườn cam thấy nhiều gốc có sâu, không bắt sâu ngay, tự hẹn hôm sau sẽ làm công việc đó. Hôm sau chú ta đau, phải nghỉ vài bữa, đến lúc khỏi thì gặp đám giỗ, xong đám giỗ thì có cơn đông, rồi tới công việc gấp khác, nên quên hẳn công việc bắt sâu, nửa tháng sau mới trở lại vườn cam thì cây nào cây nấy héo rũ cả rồi...» chị khuyên chúng ta: «Việc

BÉ GÁI 12 TUỔI PHÁT MINH LOẠI GIẤY VIẾT TRONG TỐI

Một cô bé mới 12 tuổi vừa phát minh ra loại «giấy sáng» có thể dùng để viết trong bóng tối.

Becky J Schreeder, mới bắt đầu học lớp 8 tại Toledo, Ohio đã nhận được bằng sáng chế số 3832,556 vào ngày 27-8-74. Phát minh của Becky được đệ trình đây gần 2 năm. Thống kê không kê tới tuổi tác người sáng chế, nhưng Becky đúng là một nhà phát minh nhỏ tuổi nhất. Cha của Becky là Charles Schreoder một luật sư chuyên trách về vụ bằng sáng chế và chính ông cũng là

Trở lại câu chuyện trong dòng hồi tưởng. Trở lại kỷ niệm ấu thơ của tôi, làm sao tôi quên được nó. Làm sao tôi có thể quên đi một quãng đời thơ ấu bất hạnh, cha chết khi tôi lên 10 tuổi, mẹ khổn khổ nuôi tôi ăn học. Mười năm bao la tình nghĩa ngọt ngào. Như dòng sữa mẹ, như nước trong nguồn, như dòng lún chín. Mẹ ơi, mẹ là dòng sông êm đẹp mà con là chiếc lá trôi trên dòng sông, trôi trên lòng mẹ. Dòng sông của mẹ đưa đẩy con vào thiên đường hạnh phúc. Con muốn nơi đó có đủ cha mẹ, có đủ anh em. Nhưng khổn nỗi, hạnh phúc mong manh trong đời sống. Hạnh phúc chỉ còn có hai mẹ con ta, dòng sông chỉ có mỗi một chiếc lá, đó là lòng mẹ và đời con mẹ ơi...

NGUYỄN THỤY ĐIỀN

một nhà phát minh. Becky đã nghĩ ra phát minh trên trong khi làm bài trong xe hơi vào lúc tối trời để chờ bà mẹ.

Phát minh của cô bé Becky được mô tả gồm hai tấm giấy, một tấm có những dòng kẻ bằng chất làm tinh đặt ở dưới một tấm giấy mỏng khác. Những dòng sáng soi lên tấm giấy mỏng khiến người ta có thể viết trong bóng tối không cần đèn.

Lúc đầu «tấm giấy sáng» cũng cần phải được «sạc», nhưng chỉ cần một chút ánh sáng lúc đầu, những dòng sáng sẽ có thể nhìn thấy rất rõ ràng «sáng» qua một hay nhiều tấm giấy.

Becky cho biết. «Em nhận thấy nếu đưa tấm giấy có dòng ra dưới một ngọn đèn thường trong vòng một phút đồng hồ thôi, những dòng đó có thể soi lên giấy viết trong thời kỳ ít nhất là 15 phút».

Đơn đệ trình sáng chế nói đến triển vọng có thể đề loại giấy «sáng» trên cho các phi hành gia sử dụng trên không gian và Becky cũng được yêu cầu thảo một bản tuyên bố rằng phát minh trên do cô tự làm ra chứ không phải trong khuôn khổ một kế ước ký với chính phủ.

SINH NHẬT

Trò khoe với cô giáo :

— Thưa cô ngày mai là ngày sinh nhật của em.

— Thế à ? Thật là lạ, ngày mai cũng là ngày sinh nhật của cô nữa.

Trò ngạc nhiên :

— Đâu được cô, cô lớn tuổi hơn em nhiều mà.

ĐI GIỮA ĐƯỜNG TRẮNG

gửi Tiếp Thu

Khung trời mùa thu mây bay
Đường thơm hoa bướm phở bày sắc
hương

Giữa trời thu lộng tơ vương
Ánh trắng giãi xuống hàng dương liễu
buồn

Phấn thông vàng rắc ngõ thôn
Đường trắng óng ả gọi nguồn hoang mẽ
Ngõ ngang chân bước lê thê
Em, coa nai lạc lối về rừng xưa
Giữa trời thu đứng mộng mơ
Phiến hồn thôi cũng thẩn thờ dung
nhân

Heo may thoảng nhẹ trên ngàn
Trần gian tắm ánh trắng vàng mùa
thu

Như pha lê vỡ sương mù
Lá rơi Huyền hoặc. Hoang vu. Tuyết vời
Em đi chiếc bóng chơi vơi
Trắng xuyên cảnh liễu rặng ngời ánh
trong

Vàng gieo cánh lá thu phong
Đường trắng âm hương cội lòng nhân
gian,

ĐĂNG-LINH

(một mùa trắng kỷ niệm)

VÀNG SON XƯA

(Gửi Hùng Vi Lương văn Bình)

Canh nước biển, cá rêu đồng
Xin em sống lại ngày hồng ấu thơ
Bông phù sa nở ngàn ngo
Sóng reo nước biển ngập bờ ruộng
nương
Tìm non nở ngát tình thương...

THIÊN BẤT HỦ

ĐI HỌC ĐẦU THU

Chân bước nhẹ trên bờ sương cỏ mát
Tháng chín nồng lá rụng đón thu sang
Đôi mắt nhỏ đón tin yêu trong sáng
Chiếc lá rơi nhặt lấy ướp sương ngàn

Lát nữa đây vào trường đầu niên học
Quyển vở đầy lật khế chữ cong cong
Tuổi học trò tròn mộng đẹp triển miên
Nền mực tím sẽ còn nguyên niên học.

Mở rộng mắt hồ thu còn lóng lánh.
Giọt sương đầu mùa cũ đã đi sang
Con bướm nhỏ nhẹ nhàng rung đôi cánh
Em nhẹ nhàng bước trên cỏ mang mang

Tóc bay bay đón hương thơm tuổi ngọc
Mát dạ mềm má ửng nắng bình bình
Vài chiếc lá nhẹ nhàng rơi trên tóc
Nắng kết ngai mời đón bước chân hồng

Gió thu về hong trên nền tóc ăm
Chim tha hương shot chiu chít trên
cảnh

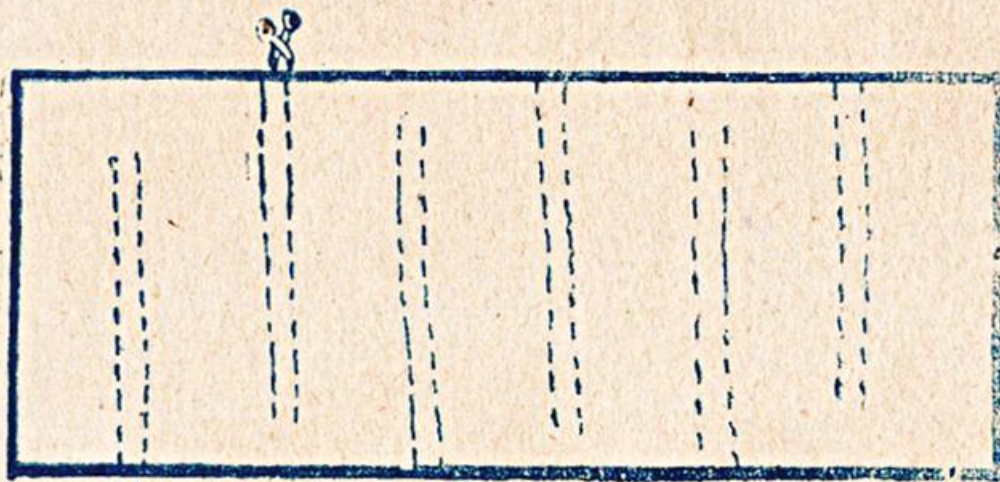
Ban mai đó cỏ cây còn hương phấn
Đi học đầu thu em bước chân xanh.

NGÔ-KIM-KHÔI
(Thảo Lam)

THU

Em yêu mùa thu
Lá thu xào xạc
Tạo thành khúc nhạc
Gió mát nhẹ ru
Em yêu trời thu
Những đám mây mù
Mây trôi nhẹ nhẹ
Em yêu mưa thu
Lấm lấm sương mù.

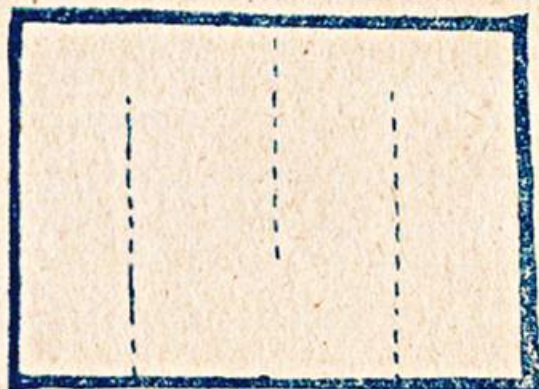
LƯƠNG-VĂN-HÒA

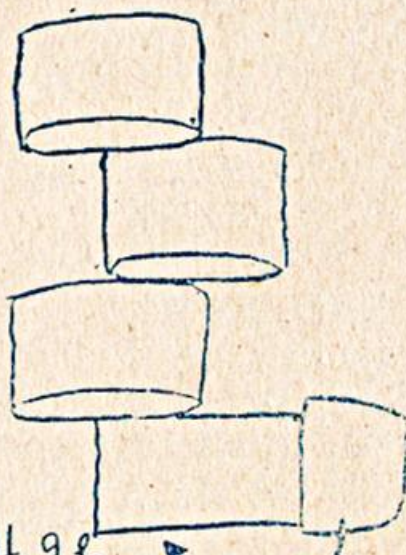
Hình 1a

H.2a

Hình 1b

H.2b

Dán

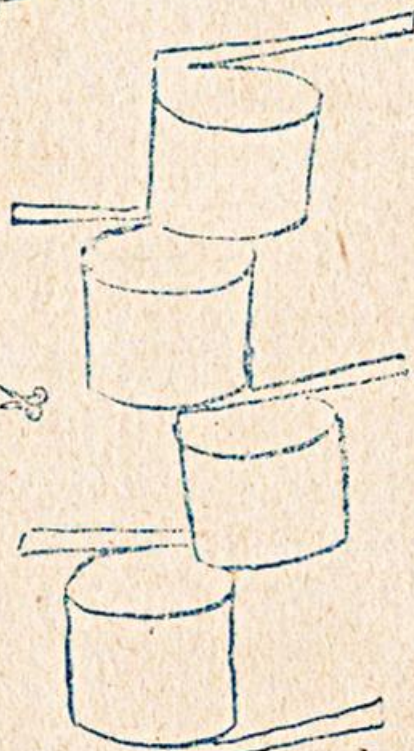
Hình 1c

H.2c

H.3c

H.4c

THỦ CÔNG :

TRANG HOÀNG NGÀY TRUNG THU

Hình trang 14 bên đây là một vài loại dây trang trí đẹp mắt có thể thay cho loại dây xúc xích quá thông thường mà ta vẫn thường làm trong những dịp cần «treo đèn, kết hoa» cho nhà cửa thêm vui mắt. Tùy theo ý thích ta có thể làm những loại dây treo sau đây (nhất là để thả từ trên cao cho rủ xuống):

Loại I: Lấy một tờ giấy màu hình chữ nhật, cắt những đường song song. Cứ cắt hai đường lại đối đầu giấy cắt hai đường kế tiếp (theo hình vẽ 1a). Cầm một đầu treo lên, cả tờ giấy sẽ bung ra theo kiểu hình 2a. Có thể nối nhiều khúc thành sợi dài.

Loại II: Dùng giấy hình chữ nhật cắt những đường song song cách đều. Đối đầu giấy sau mỗi lần cắt (hình 1b). Cuộn mỗi mảnh này thành hình tròn rồi dán lại. Ta sẽ được một dải các hình tròn so le chồng lên nhau trông vui mắt.

Loại III: Dùng một tờ giấy hình chữ nhật cuộn thành một ống dài, dán lại (hình 1c). Cắt những đường song song theo hình 2c. Kéo dài ống lên, ống sẽ bung ra theo hình 3c. Lấy kéo cắt rời một đầu ở sợi nối nhỏ rồi vuốt thẳng ra. Cứ như vậy ta sẽ có một chuỗi giống hình 4c. Nếu các loại trên thực hiện bằng giấy trang kim dễ uốn, lại có màu rực rỡ thì các sợi dây trang trí sẽ rất vui mắt.

Kỷ Cương: Kỷ: đồ dùng để gỡ tơ chỉ cho khỏi rối. Cương: sợi dây to ở chóp lưới dùng để tung lưới ra. Nghĩa bóng để chỉ sự trên dưới có trật tự, không được rối loạn.

Thiềm: là thỏ. Nghĩa bóng là mặt trăng. Nguyên trong kinh Phật có nói ngày xưa có con thỏ nhân đức thấy đồng loại chết đói nhiều liền tự nguyện nhảy vào lửa để thui mình làm đồ ăn cho đồng loại. Bị ăn thịt hết, con thỏ nhân đức ấy chỉ còn có đồng xương. Đức Thích Ca mới thương cảm cho lên ở trên mặt trăng, nên từ đó mặt trăng mới có thỏ và Cung Trăng gọi là Cung Thiềm.

Tịch Mịch: Tịch: là không có tiếng người. Mịch: là không có tiếng vật, chỉ sự hết sức yên lặng không cả tiếng người lẫn tiếng vật.

Tam Bành: là 3 vị thần ác của người đàn bà, đó là Bành Kiêu, Bành Cư, Bành Chất. Ba vị thần này chuyên súi phụ nữ làm ác rồi lại xúc xiêm với Ngọc Hoàng Thượng Đế để đem trị tội. Vì vậy hai tiếng Tam Bành chỉ sự hung ác của người đàn bà lúc cơn giận dữ nổi lên. Trong Kiều có câu:

Mụ nghe nàng nói hay tình
Bấy giờ mới nổi tam bành mụ lên.

Giới thiệu cuốn :

CUỘC ĐỜI THƠ ẤU CỦA VUA HỀ SẮT-LÔ

do Vũ-Hạnh dịch.

Trong những thư gửi về cho chị, chị đã bắt gặp rất nhiều tiếng : «em sợ»... «em nhất quyết»... «em ngại quá»...

Các em ơi, các em có biết rằng chính những tiếng đó đã làm cản trở bước tiến của các em biết là bao nhiêu không ?

Cho nên, hôm nay đây, chị xin giới thiệu với các em cuốn sách nói về một thiên tài quốc tế, một người được ngưỡng mộ như vĩ nhân, về nghệ thuật, về tư tưởng, về ý chí, một người đã không hề sợ hãi vô lý ngay khi mới năm tuổi và đã không hề biết ngại mà bền chí theo đuổi mục đích cho đến thành công. Đó là cuốn «Cuộc đời thơ ấu của vua hề Sắt-Lô» do Vũ Hạnh trích dịch từ cuốn «Chuyện đời tôi» của chính vua hề Charlot viết về mình.

Ngay ở lời nói đầu, dịch giả Vũ Hạnh đã viết : «... chúng tôi mong rằng đoạn trích dịch này có thể giúp

các bạn trẻ suy nghĩ nhiều hơn về sự hình thành của một thiên tài và tìm thấy trong những nỗi gian nan mà chính cậu bé Sắt Lô trải chịu, nhiều sự khích lệ cho mình cầu tiến». Dịch giả quả khiêm tốn. Thật ra, với đoạn trích dịch về thời thơ ấu này của vua hề Sắt Lô, người đọc đã nhìn thấy biết bao nhiêu điều mà người dịch muốn gửi gắm, khi lựa đoạn đó để mà giới thiệu về vua hề Sắt Lô, trong khi chưa đủ điều kiện thuận tiện để in toàn bộ tác phẩm đầy mấy ngàn trang.

Bởi vì, thật là cảm động biết bao với cái tình mẹ con anh em, thậm chí trải dài hàng bạc trong cuốn sách dù chỉ đầy 112 trang. Mọi hay ở phương trời nào, Đông hay Tây cũng vậy, lòng mẹ cũng «bao la như biển Thái Bình dạt dào»... Cuộc đời thơ ấu của vua hề Sắt Lô quả là vô cùng gian nan, nghèo đói, nhưng Thượng Đế đã đền cho tuổi thơ của ông một bà mẹ thương yêu con cái biết là bao nhiêu. Bà mẹ của Sắt Lô, vì đời sống quá thiếu thốn lại thêm nỗi lo lắng ám ảnh triền miên vì chén cơm manh áo các con, về tương lai các con, mà trở nên mất trí, phải vào nhà thương điên. Nhưng bất cứ lúc nào, chỉ tỉnh lại một thời gian ngắn, bà cũng không quên tìm đủ cách để gặp lại các con, để chơi chuyện quẻ bóng, để xoa đầu con, để lách thếch dọn từ túp lều này qua gác xếp khác mà sống với con. Và hai người con, Sydney và Charlot, hai người con luôn luôn hướng về mẹ, nhất là Sydney, với tấm tình gia đình tha thiết, làm cho người đọc thấy dâng lên một niềm cảm thông biết mấy với những người ở tất cả phương trời xa lạ đâu đâu...

Charlot Chaplin được người đời tôn sùng như một nhà tư tưởng, với quan niệm sống sâu sắc, đã xót thương những người cùng khổ bị bóc lột và chằm biếm cái xã hội máy móc, bất công, phải chăng cũng vì đã chứng kiến suốt thời thơ ấu, cái kiếp sống đen tối đầy dọa của những người nghèo đói khổ khổ, cái nghèo đói khổ khổ đã phá tan đời sống gia đình ấm cúng trong vòng tay mẹ ngay khi ông chỉ sáu bảy tuổi. Cái nghèo đã đẩy mẹ con ông sống lẻ loi mỗi người một nơi trong viện tế bần. Với ông kỷ niệm khó quên của ngày đám táng cha ần hiệm quẩn quít lẫn lộn hình ảnh một ông chủ giàu có làm chủ nhiều trại nuôi ngựa lớn lao ở Nam Phi... và tang lễ xong họ hàng bên nội vào quán ăn trưa, tuy nhiên, họ cũng ngỏ lời lịch sự hỏi coi chúng tôi muốn về đâu thì họ đưa về... trong lúc bụng mẹ con ông đang đói cồn cào với cái túi rỗng.

Có lẽ, cậu bé Charlot lúc đó chẳng muốn về đâu cả, chỉ thêm được mời vào quán để ăn no một bữa mà thôi. Nhưng đối với những người bà con giàu có, thì chuyện ăn uống thật là tầm thường nhỏ nhặt có gì đáng kể, tốt hơn hết nên lễ phép mời mẹ con Charlot đi cho khuất mắt, để họ còn thương tiếc người quá cố chứ! May thay, nhờ bán được cái bếp dầu hơi cũ, mấy mẹ con mới mua được miếng bánh mì ăn với mỡ bò. Cái bếp dầu hơi đã giúp mẹ con cậu bé có được chút hơi sức mà thương xót người mới nằm dưới ba thước đất! Đối với những cái bụng luôn luôn no kèn, thì không gì vô lý bằng lại phải lưu ý đến cái chuyện ăn!

Thái độ vô tình nơi những người bà con giàu có ngay giữa cơn đói xé ruột của Charlot hẳn phải ảnh hưởng một phần vào đầu óc ông. Cho nên nếu cả cuộc đời ông sau này có luôn luôn đánh thức lương tâm con người, ngay khi nào có thể, trong lãnh vực nghệ thuật thì cũng là chuyện tất nhiên sẽ đến.

Nơi trang 81, nói về bà mẹ nổi cơn điên khi người con đi làm xa, đau ốm, biệt tin, khiến người đọc thật ngậm ngùi. Nhớ con, lo sợ cho con, bà trở thành mất trí. Trong cơn mê sảng đó tiềm thức đã sai khiến bà đem từng cục than đi gõ cửa từng nhà, trao tặng họ, bảo là để làm quà cho các trẻ con!

Bà còn có gì khác nữa để mà tặng ai, hơn là tấm lòng được bộc lộ trong cơn điên khủng khiếp.

Văn hào Vũ Trọng Phụng của chúng ta cũng nghèo khổ, chết trẻ vì bệnh lao tàn phá giữa tuổi thanh xuân, đã than:

(xem tiếp trang 20)

TẠP GHI

NHẬT TIẾN

Trong các phương tiện đi chuyển hàng ngày theo ý tôi, xe đạp là thứ đem lại nhiều thành thoi nhất. Giữa giòng xe cuộn cuộn chày, giữa tiếng ồn ào của muôn ngàn động cơ rộn rã trong lòng phố, nếu đừng có gì phải gấp gáp, vội vã, ngồi thả rêu trên yên chiếc xe chậm chạp quay từng vòng xích, tôi tìm thấy cảm giác của kẻ tách rời ra khỏi ngoại cuộc để đứng bên lề nhìn dòng đời hối hả trôi xuôi. Tôi đã nhìn thấy được biết bao nhiêu là thứ mà nếu ngồi trên một xe có động cơ, khó có thể ai đã nhìn thấy. Một mô đất quen thuộc trên đường phố. Một cái kẹp tóc nhỏ xíu của cô nữ sinh nào đó nằm giữa lớp bụi đường. Một húi rác bít gần kín một miệng cống trong những ngày nắng ráo. Một cậu học sinh vừa đi vừa mở sách ôn lại bài. Về mặt nhón nhác của một bà nội trợ đang đi tìm tờ giấy bạc nào đó đã đánh rơi. Mỗi ngày là thêm một hình ảnh mới. Mỗi đoạn đường có thêm một xen sinh hoạt. Và tất cả những thứ đó đã gom tụ lại để trở thành đời sống. Thật tầm thường, nhưng quý giá biết bao. Tôi không mong gì hơn là đời sống cứ kéo dài bình dị như thế, nhưng ở mọi nơi, mọi chốn, trên cùng khắp giải quê hương yêu dấu này. Ngày hôm qua, báo chí đăng tải những bức hình của những đồng bào đang tất tả chạy ra khỏi vòng lửa đạn. Về mặt mọi người đều sợ hãi, kinh hoàng. Những cụ già. Những phụ nữ. Và trẻ em. Cô thiếu

nữ kia chẳng còn kẹp tóc mà đánh rơi. Em bé nọ đã không còn trường học để có thể vừa đi vừa ôn bài. Người phụ nữ đó đã chẳng thể cắp rổ đi làm công việc nội trợ mà đánh rớt một tờ giấy bạc trên đường hàng ngày đi đến chợ. Giữa cơn kinh hoàng đang xảy đến, ước mơ được trở về đời sống bình dị thật quả là sự mơ ước cao xa, và nó đã trở nên quý giá biết đến chừng nào.

Một tác giả đã nói: Hạnh phúc không ở đâu cao xa. Hạnh phúc nằm trong tầm tay với. Nhưng chỉ khi nào nó đã dời xa, ta mới chợt nhận ra là đã để nó vượt đi, và lòng ta tràn đầy tiếc nuối. Mấy ai tìm thấy niềm vui khi đi trên con đường thơm mùi đất ẩm xen lẫn hương vị ngai ngái của rác đốt, hoặc lòng phơi phới khi chỉ thấy từng sợi khói xanh lơ bay êm ả trên từng nhà tranh trong đồng quê lặng lẽ. Bây giờ, khói lửa lan tràn, những hình ảnh ấy đã như cái bóng của hạnh phúc êm đềm đã vượt khỏi tầm tay và chỉ còn chập chờn trong trí nhớ.

Nước ta đã trải qua hơn hai mươi lăm năm khói lửa. Chưa có một cơ quan thăm dò dư luận nào mở ra một cuộc phỏng vấn để tìm hiểu xem trong lòng mọi người dân ta xem người này, kẻ kia sẽ mơ gì?

Về phần tôi, nếu được hỏi đến, tôi sẽ trả lời:

— Tôi ước mơ sẽ được thành thoi đạp xe trên mọi nẻo đường của quê hương đất nước, hàng ngày đi giữa dòng đời rộn rã trôi xuôi, lại sẽ bắt gặp những hình ảnh tầm thường bình dị như một cái kẹp tóc, một mái đầu xanh đang dần mất lên tập vở để ôn bài hay những bà nội trợ với chiếc giỏ đầy ắp đồ ăn trên đường về chợ, trong vẻ mặt không còn hằn lên những vẻ lo âu, thảng thốt, dấu hiệu của những đêm dài trằn trọc.

Bé Mi học giỏi

Vừa đi học về
Chહે đến, bé khoe:
«Coi này, sướng quá
«Hạng nhất đây nè».

Chહે reo: «Hoan hô!
«Học giỏi quá ta
«Thế còn tháng trước
«Xếp hạng mấy, bở?»

Bé Mi mặc cỡ
«Nói đừng cười nha
«Toàn thứ băm mấy
«Trong những tháng qua».

Chહે bảo: «Ờ ờ
«Bé đâu có dốt
«Mà sao hồi xưa
«Học hành lại dở?»

«Có phải tại rằng
«Xưa hay dạy muộn
«Thường không kịp ăn
«Bánh, xôi buổi sáng.

«Nên cứ gói đi
«Rồi trong lúc học
«Thấy bụng đói ghê
«Chỉ mong giờ nghỉ.

«Cổ giáo giảng cho
«Cũng không chăm chú
«Ngồi nghe lơ mơ
«Làm bài hơa dở!»

«Lại thức khuya hoài
«Giờ thêm ngủ gật
«Cổ gọi trả bài
«Thế là lúng túng!»

Mắt bé tròn xoe:
«O, sao biết nhỉ
«Đúng vậy đó Chહે
«Bé ngày xưa thế!»

Nhưng từ khi
«Từ ngày bé quen
«Ngủ sớm; dậy sớm
«Học bài vui liền
«Không còn thấy chán».

Chહે cười: «Đúng rồi
«Cổ bé Mi ơi
«Giờ cổ ngoan giỏi
«Ai cũng khen thôi».

TRẦN THỊ TUỆ MAI

CƠN MƯA THÁNG TÁM

(Mến về B.N. Thiên Thanh)

Một thoáng mơ êm với mộng vàng
Mưa buồn nhẹ nhẹ rải thanh thanh
Cơn mưa tháng tám buồn lặng lẽ
Một chút muộn sầu đến mệnh mang

Tháng tám đi qua giữa cuộc đời
Mang hồn thi sĩ bước lên khơi
Mưa tháng tám này mưa tháng tám
Gọi cho ta thi ý bao lời

Tháng tám về đây với tuổi hồng
Hương đồng xanh biếc những vườn bông
Mưa tháng tám màu xanh hy vọng
Mưa hồng tháng tám đổi mặt trông.

HỒ-THANH-NGA
(bà Trường Cửu)

Thiếu Nhi 129-19

Bánh dẻo

Vật liệu:

- nửa kg đường cát trắng
- 1 kg bột làm bánh dẻo (mua sẵn)
- 50 gr mứt bí
- 50 gr mứt sen
- 50 gr hạt dưa (tách vỏ rồi)
- 50 gr hạt điều (rang rồi)
- 50 gr mè dãi vỏ (rang rồi)
- 3 muỗng súp nước hoa bưởi
- Vài giọt chanh.

Cách làm:

Thăng đường với 5 chén ăn cơm (nhỏ) nước, khi đường vừa kéo chỉ (nhúng chiếc đũa vào đường rồi nhúng vào nước, thấy đường kéo sợi là được) thì vắt vài giọt chanh vào rồi bắc soong xuống để nguội — Dùng cái rây rắc bột vào từ từ, trong khi đó lấy muỗng bằng cây quay đều cho tới khi bột đặc (dùng 950 gr bột, 50 gr để rắc khuôn) thì đổ vào đó nước hoa bưởi. Rắc bột vào khuôn, gạt bột ra từng miếng, ép mỏng, để các thứ nhân vào giữa, túm lại rồi ép chặt miếng bột vào khuôn, gõ mạnh ra bàn.

Lượng nói trên làm được 8 cái bánh dẻo vuông cỡ trung bình.

LAN VĂN

Giới thiệu sách

(tiếp theo trang 17)

— Người ta mà được ăn cơm no thì sướng nhỉ!

Vì ông chỉ được ăn cơm gạo với ngô khoai, hoặc nhia đói!

Bà mẹ của Charlot, trong cơn điên, cũng ước ao:

— ... Nếu con cho mẹ tách trà mẹ đã khoẻ rồi...

Người điên thành thật nhất, vì không còn thấy cần phải giấu giếm gì cả.

Nhưng cái chìa khóa vàng để Charlot thành công không phải chỉ vì hồi nhỏ ông đã nghèo. Ông đã thành công chính vì ông có chí, ông cương quyết đi tới thành công. Nơi trang 95 ông đã nói: «Tôi đã bán báo, làm thợ nhà in, bán đồ chơi cho trẻ con, tải chai, chạy việc cho thầy

thuốc v.v... nhưng trong những cuộc phiêu lưu nghề nghiệp như thế tôi cũng như anh Xích Nê (Sydney) không bao giờ quên cái đích tối hậu của đời mình là thành kịch sĩ. Vì vậy gặp được dịp rảnh là tôi đánh giầy, chải áo đến tìm việc tại sở kịch nghệ Blackmore Tôi đã đi lại như thế cho mãi đến ngày áo quần của tôi không cho phép tôi xuất hiện nữa». Chỉ đến khi quần áo đã quá rách rưới cậu bé mới ngừng đến nơi xin việc. Ấy thế rồi cuối cùng, cậu được nhận vào đoàn hát, bước đầu cho đường thành công sau này.

Ngày nay, nhìn Charlot đứng trên đỉnh vinh quang, có bao giờ các em nghĩ đến những cái gì đã đưa Charlot đến mức đó? Các em ơi, ít nhất khi còn là cậu bé năm tuổi, bị ném lên sân khấu lần đầu tiên, Charlot đã không: «em sợ... em nhút... em ngại quá...» Can đảm lên! Hãy định một hướng đi rồi quyết

Chị ơi! Tại sao người ta không nói đàn gảy lỗ tai bò mà lại nói đàn gảy lỗ tai trâu hả chị?

Thúy Ly - Sađéc

— Bò không thích đàn, bò thích bầy món cơ.

Chị ơi! Thời trang là gì hở chị?

Như Hà - Dalat

— Là thằn lằn vằn của tiệm may.

Chị ơi! «Dú» của mẹ để cho em bé bú ti, thế còn «dú» của cha thì để mần chi?

Tí Ngọ - Huế

— Để cho có với người ta.

Chị ơi! Dạo này tiết kiệm điện, má không cho xài tủ lạnh, làm thế nào để đỡ ăn khỏi hư?

Minh Ngọc - Gia Định

— Xin má cho để vào tủ nóng lưu động, tiện lắm, lợi lắm!

Chị ơi! Sao Thiếu Nhi rút đi lại vậy?

Vân Hà - Thủ Đức

— Tại Thiếu Nhi muốn giữ eo chăng?

Thần thần

Chị MAI LOAN

tiến tới, quyết đạt đến đích, đến thành công!

Một số em viết thư cho chị tâm sự rằng ba má bảo năm nay sẽ không cho ăn bánh Trung Thu, vì đường đắt lắm, tới gần một ngàn đồng một ký, năm sáu trăm bạc cái bánh lớn bằng bàn tay! Các em ạ, Chị hoàn toàn cảm thông với ba má và mong rằng các em hãy nhìn vào những nếp nhăn vì ưu tư hằn trên trán ba má mà thương các người để đừng đòi hỏi khiến các người càng thêm đau lòng trong thời buổi khó khăn chật vật, thất vọng buộc bụng này.

Nhưng bù lại chị mong các em sẽ được ăn Tết Trung Thu bằng món

ăn tinh thần, các em hãy gom góp nhau cho đủ 300đ, chỉ cần thế thôi, bằng tiền nửa cái bánh trung thu, để mua cuốn «Cuộc đời thơ ấu của vua hề Sặt-Lô» mà đọc.

Chị lại còn chúc các em sẽ được đọc trọn bộ «Chuyện đời tôi» mà dịch giả đã hứa sẽ xuất bản nếu có «điều kiện thuận tiện» nữa cơ. Mong rằng dù đường có đắt, dù không mua được bánh, chúng ta vẫn được bồi bổ trí não bằng những cuốn sách hữu ích và giá trị, các em nhé.

Chị ĐỖ-PHƯƠNG-KHANH

PHÁT MINH MỚI NHẤT

Máy Điện Tử Tìm Kiếm Những Bộ Phận Hư Hỏng Của Xe Hơi

Trong những năm qua các máy điện toán đã được sử dụng để kiểm soát phi cơ, phi thuyền không gian và cơ cụ phức tạp để tìm ra những bộ phận hư hỏng và sự lầm lẫn về kỹ thuật sử dụng. Tuy nhiên việc sửa chữa và bảo trì dụng cụ thường dùng nhất — chiếc xe hơi — đã chỉ tin cậy vào sự phán đoán của con người. Vì thế, người ta đã tốn phí nhiều thời giờ và tiền bạc để tìm ra bộ phận hư hỏng trong một chiếc xe hơi.

Trước đây hãng Volkswagen là hãng đầu tiên sáng chế ra một máy điện toán để chẩn đoán những bộ phận cần sửa chữa trong xe hơi do hãng đó chế tạo. Tới nay một công ty khác, với kinh nghiệm chế tạo máy chẩn đoán tình trạng máy móc những phi cơ, đã sản xuất ra một loại máy điện toán để dò tìm bộ phận hư hỏng của bất cứ loại xe hơi nào được chế tạo từ 1969 tới 1974 tại Hoa Kỳ, Âu Châu và Nhật Bản. Máy này được gọi là Autosense.

Máy Autosense thực hiện ba công tác; Những bộ phận thăm dò của máy đo lường khả năng bắt cháy, khả năng phóng xạ và tình trạng

những máy móc khác. Sau đó điện toán đem so sánh những điều kiện của xe này với điều kiện đặc biệt đã được lưu lại trong ký ức của máy điện toán để quyết định xem xe ở trong tình trạng tốt hay xấu. Rồi máy điện toán in ra một bản ghi chép tất cả tin tức và chỉ dẫn cho người thợ máy biết bộ phận nào cần sửa chữa, thay thế hoặc điều chỉnh. Tiến trình xem xét đầy đủ này chỉ cần khoảng 10 phút đồng hồ. Bất cứ thợ máy nào, nhiều kinh nghiệm hay ít cũng đều có thể tìm hiểu nhanh chóng cách sử dụng máy này. Một bảng bấm nút bằng tay giúp người thợ máy điều khiển dễ dàng máy điện toán, trong những cuộc trắc nghiệm đặc biệt, theo lời than phiền của khách hàng về một vài bộ phận của chiếc xe hơi, hoặc chỉ theo dõi sự diễn tiến tự động trong những cuộc trắc nghiệm thông thường. Những hộp băng ghi ký ức sẽ được thực hiện hàng năm dành cho những kiểu xe mới. Những người có máy Autosense sẽ nhận được những bộ phận này với số tiền sở phí tối thiểu.

Giá máy điện toán Autosense khoảng 7.000 Mỹ kim và đặt mua ở địa chỉ này: Hamilton Standard Division of United Aircraft Corporation, Windsor Locks, Connecticut 06096. Các hãng bán và sửa xe hơi, các tư nhân và cơ quan chính phủ sử dụng xe hơi, xe vận tải và xe chuyên chở công cộng và các hãng chế tạo xe hơi đều cần dùng tới loại máy này.

Dịp may thứ hai

VĂN VIỆT

Tháng 4 vừa qua, tôi (lời tác-giả) nằm điều trị tại bệnh viện Mayo ở Rochester tiểu bang Minnesota (Hoa-Kỳ) để chờ một quyết-định sống còn.

Từ ngày lên tám, Thận tôi đã bị nhiễm trùng lỗ chỗ bởi vi-trùng Streptococcus, các mô gai lan rộng ra, dần dần làm nghẹt khả năng lọc chất cặn-bã trong cơ-thể tôi của trái thận. Đến năm 25 tuổi, cơ-năng lọc chất cặn-bã của thận tôi sụt xuống chỉ còn 4% những chất cặn-bã trong máu làm tôi ngứa ngáy khắp thân thể. Một trong những triệu chứng đầu tiên của sự nhiễm độc là do chất Ureac trong máu, nghĩa là tôi được biết tôi chỉ có thể sống vài tuần nữa. Một Bác-sĩ điều trị ở bệnh-viện cho tôi biết: «Hy-vọng duy nhất để có một đời sống bình thường là 1 cuộc ghép thận «Tri-liệu bằng thận nhân tạo 3 lần trong 1 tuần lễ chỉ có thể giữ anh sống lâu thêm được ít lâu, nhưng tôi không chắc là anh có thể sống yên vui được bao lâu?».

Năm 1954, khi tôi bắt đầu sưng thận, mục-dích chính của bác-sĩ điều trị là làm sao có thể kéo dài đời sống của 2 trái thận tôi được ngày nào hay ngày đó. Ông nói với cha mẹ tôi: «Không ai có thể chắc chắn là thận của Bóp có thể sống đến bao

lâu, tuy nhiên chúng ta vẫn còn hy-vọng, có thể 1 ngày kia, khi khoa-học tiến bộ người ta có thể tìm ra 1 phương-pháp trị liệu.»

Rồi có những tia hy-vọng 1 cuộc ghép thận đầu tiên được hoàn-thành vào năm 1954, rồi đến năm 1960 máy thận nhân-tạo hoạt-động hạn chế, tôi sống cho ngày nay và cố không nghĩ tới ngày mai. Các bác-sĩ đã cố gắng, tận-tâm đem lại cho tôi 1 đời sống bình thường trong 17 năm trời thận suy dần dần bằng cách điều chỉnh từng ly từng tý sự ăn uống của tôi để tránh đến mức tối đa là một thận tôi, và bằng cách cho tôi dùng đủ loại thuốc men. Tuy nhiên sự ăn uống của tôi ngày càng hạn chế. Tôi hứng chịu những cơn nhức đầu làm mờ mắt, các viên thuốc điều-chuẩn áp-huyết làm tôi choáng-váng và bị ngất xỉu nhiều lần, có lần tôi ngã lăn kềnh giữa đường phố khi bước xuống khỏi xe buýt. Tôi vô ra bệnh viện nhiều lần vì cơ-thể yếu kém của tôi khó chống nổi lại các sự nhiễm trùng. Tuy thế, tôi vẫn cố gắng theo đuổi học-hành đậu được 1 chứng-chỉ về ngành báo chí tại Đại-học Illinois năm 1968, tôi đã làm phụ-tá chủ-bút cho tờ Nguyệt-san National Wildlife 1 thời gian ngắn trước khi tôi đến điều-trị tại bệnh viện Mayo này.

Thật là đau khổ phải chấp-nhận rằng thận tôi hiện nay gần như vô-dụng và tôi cần ai sẵn-sàng hy-sinh cho tôi 1 trái thận để may mắn rằng 1 trái có thể làm 1 công việc của cả 2 trái thận.

Tôi hỏi bác-sĩ điều-trị: «Trường hợp tôi có thể trì hoãn cuộc ghép thận thêm 1 thời hạn nữa không?»

Ngồi dưới đài sau bàn giấy trên
ngập hồ-sơ y-khoa của tôi, Bác-sĩ
trả lời i cách quả-quyết : «Không
có lợi ích gì nếu chờ đợi.» Tôi cố
hỏi thêm i câu quan trọng : «Thế thì
tôi sẽ phải lấy đâu được i trái thận
để ghép ?»

Hiện nay đa số bệnh nhân được
ghép thận bằng i trái thận lấy
từ cơ thể của một người mà
óc đã chết, nhưng tim và 2 lá phổi
được cố giữ vẫn hoạt động được để
có thể bảo đảm cung cấp dưỡng khí
cho trái thận cho đến lúc lấy được
trái thận ra. Được trái thận như
vậy thì hy-vọng ghép thân sẽ thành
công tới 60%. Tuy nhiên, nếu
được ghép nhận từ i người thân
thích đang sống mạnh-khoẻ thì hy
vọng sẽ đạt tới 90% i đời sống bình
thường. Lần trở về với gia đình ở
Woodstock, Illinois 2 em tôi và 3 bà
chị đều tình nguyện hy-sinh hiến
cho tôi i trái thận. Sau khi thử
nghiệm máu thì trong số 5 anh chị
tôi nói trên chỉ còn lại i em trai là
David, 19 tuổi, sinh-viên năm thứ
i Đại-học Illinois và i bà chị tên là
Karen, 26 tuổi, đã lập gia-đình và
có 2 con là hợp với máu tôi. David
nài-nỉ rằng hẳn là người hợp lý, hẳn
nói : «Đề sau này tôi có thể rêu rao
rằng cái gì anh Bob tôi làm là có i
phần của tôi trong đó.»

Tuần lễ sau, chị Karen, em
David và tôi cũng bay sang bệnh-
viện Mayo, tôi nói tôi được mắc
ngay vào máy thận nhân tạo để máy
bắt đầu rửa sạch máu tôi hầu chuẩn
bị cho cuộc giải phẫu. Trong thời
gian đó chị Karen và em David phải
trải qua vô số cuộc thử-nghiệm và
khám bệnh kể cả i cuộc phỏng vấn
với i y sĩ chuyên điều trị về tâm lý
và thần kinh để biết chắc là họ

không bị áp lực của gia đình buộc
phải hiến cho tôi i trái thận mà là
do sự tình nguyện hy sinh cao cả
của họ.

Về vật chất, giai-đoạn này là giai
đoạn khó chịu nhất trong đời tôi,
tôi thấy những triệu chứng rõ rệt
của thời kỳ thận suy, sức khoẻ toàn
diện suy sụp, những chất cặn bã
tăng lên trong cơ thể tôi và áp-suất
huyết lên thật cao, tất cả dồn lại
khiến tôi gần như nhức đầu và buồn
đi nửa thường xuyên. Tôi cao 178,
85, nặng 70 ký, thế mà lúc này tôi
chỉ còn nặng 55 ký tức là sụt mất
15 ký, tôi yếu mệt vô cùng, tuy nhiên
bởi kích-thích còn ở tia hy vọng thứ
nhì : chờ được ghép i trái thận của
em hay chị tôi để sống, nên những
khổ-sở về vật chất không làm tôi
xuống tinh-thần. Quả vậy tôi lên
tinh thần khi hy vọng chắc rằng là
tôi sẽ sống thêm ít nhất 50 năm hoàn
toàn khoẻ mạnh và bổ ích.

Kết quả những thử nghiệm đầu
tiên cho biết tin mừng là chị Karen
và em David đều có những mô-bào
tốt hợp với tôi, và nếu những mô
bào của người cho thận mà hợp với
người được ghép thận thì kết quả
sẽ chắc chắn thành công. Chúng tôi
hãy còn thấp thỏm về i trở ngại cuối
cùng : Chụp động mạch thận để
xem có đủ cả 2 trái thận và mỗi trái
thận chỉ có i động mạch để
cung cấp máu cho trái thận đó
vì có người chỉ có trọn i trái thận,
hoặc có trái thận có 2 hay 3 động
mạch, như vậy thì thật là khó khăn
và trở ngại cho cuộc ghép thận.

Một tình cảm biết ơn sâu đậm
xâm chiếm tôi khi tôi được i bác-
sĩ cho biết : «Chị Karen của ông

được chấp thuận là người cho thận.» nhưng tôi hãy còn tin vào David vì hẳn là người có những mô-bào tốt hợp với mô bào của cơ thể tôi, gần như là những mô bào 1 cặp anh em song sinh. Chiều hôm sau, khi được tin của David, tôi viết trong nhật ký như sau :

«7 giờ 10, David gọi điện thoại cho biết hẳn có đủ 2 trái thận cũng một kích thước với thận của tôi, mỗi thận đều có một động mạch hãy gọi điện thoại cho ba má ! Thật là vui mừng, hạnh phúc ! và khoan khoái ! Cảm ơn Thượng-đế ! Hơn 9/10 tôi có hy vọng một đời sống bình thường sau một cuộc hàn ghép.»

Việc giải phẫu để lấy 2 trái thận của tôi ra được định vào ngày thứ sáu tuần tới 23 tháng 4, và cuộc ghép thận sẽ được định vào ngày 09 tháng 6 tức là 6 tuần lễ sau đó. Công cuộc ghép thận tại bệnh viện Mayo được hoàn thành bằng 2 giai đoạn, vì các bác-sĩ giải phẫu đã có kinh nghiệm rằng hy vọng thành công trong việc ghép thận tốt hơn là nếu tránh được sự kích súc mạnh khi vừa cắt bỏ 2 trái thận cũ ra và ghép một trái thận mới vào nếu cả hai công việc đó chỉ làm trong cùng cuộc giải phẫu thôi. Giữa 2 cuộc giải phẫu, tôi sẽ được giữ để sống bằng thận nhân-tạo. Lần đầu tiên trong 17 năm, tôi cảm thấy có một cuộc sống bình thường ở trong tầm tay với của tôi. Khi tôi tỉnh dậy, 9 giờ sau khi được cắt bỏ 2 trái thận ra, tôi thấy ba tôi đang ngồi đầu giường. Tôi lăm bầm hỏi công việc ra sao... ? và sờ soạng chỗ bằng bó nơi vết mổ dài giữa bụng. Ba tôi trả lời : « Các bác sĩ cho biết con rất khá, kỳ sau ghép thận và rồi con sẽ

có một đời sống mới. Một đời sống bình thường».

Trong sáu tuần lễ tôi không có thận, tôi sống bằng cách được mắc vào một máy thận nhân tạo tuyệt vời để lọc máu : 8 giờ một ngày 4 ngày một tuần. Lọc máu là một phương pháp tương đối đơn giản : một ống nhỏ bằng Plastic gọi là ống Thông được đặt vào trong cổ tay trái tôi, một đầu ống nối liền với một động mạch, đầu kia vào một tĩnh mạch. Máu sẽ chảy từ động mạch vào trong máy và sẽ đi qua một cái lọc bằng chất Cellophane có những lỗ nhỏ li ti, vì những bụi nhỏ cặn bã trong máu nhỏ hơn các tế bào máu, nó sẽ chạy qua cái lọc và được một chất lỏng trong cái lọc trôi cuốn đi, máu đã được thanh lọc sẽ trở lại về cơ-thể bằng tĩnh mạch. Trong mỗi buổi lọc máu dài 8 tiếng đồng hồ, máy thanh lọc nhân tạo đã lọc khỏi máu tôi 1/2 ký đến 1 ký 50 nước và các chất thặng dư, nếu không, để tích những chất đó lại thì tôi sẽ chết.

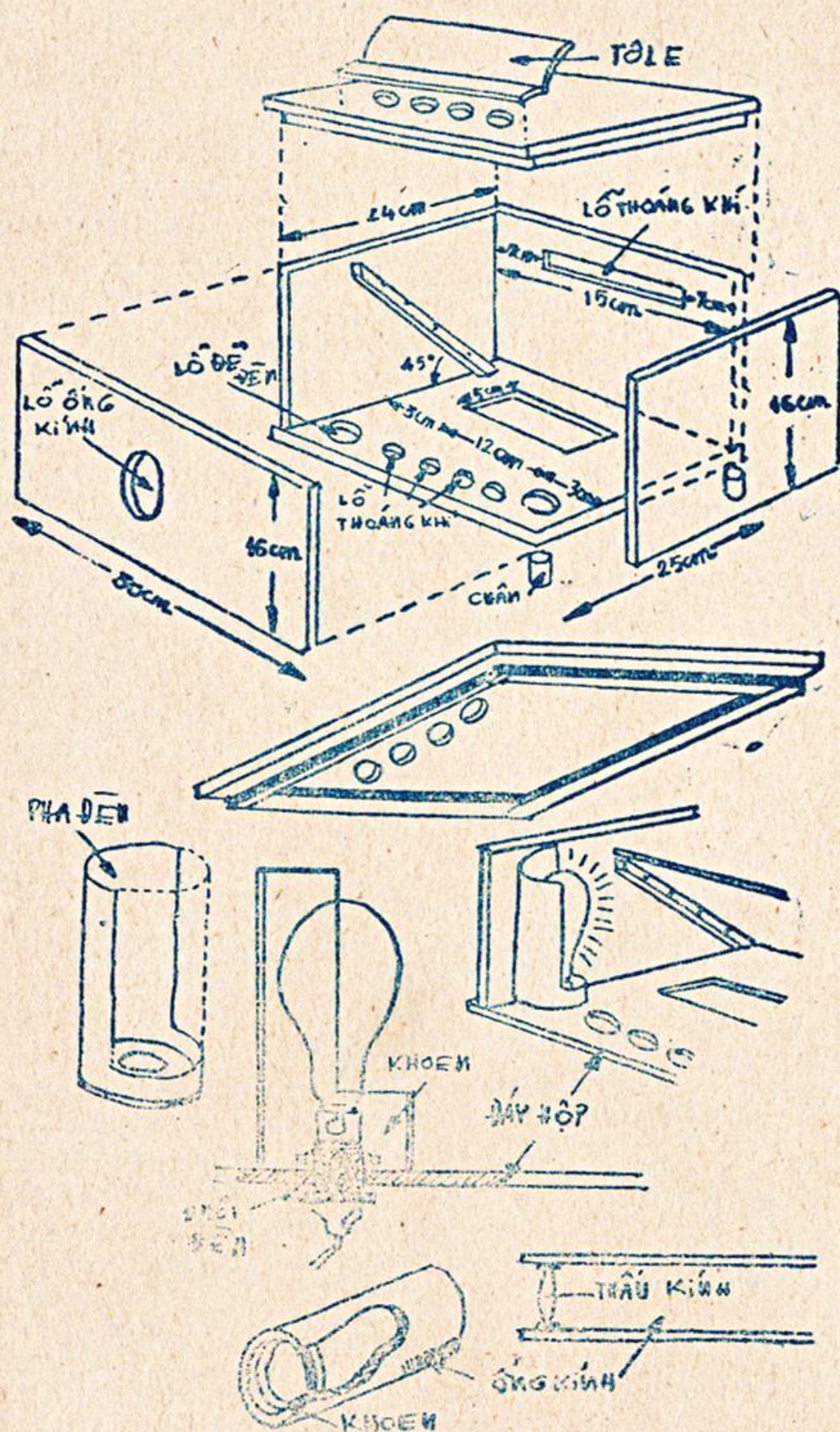
Buổi cuối tuần trước ngày ghép thận, cha tôi đến thăm, chúng tôi ra ngoài một công viên nhỏ và tản bộ dọc theo một dòng suối, chụp hình những hoa dại, ngồi trên những khúc gỗ ngoài nắng nói chuyện. Trong những tuần lễ này tôi cảm thấy thật gần gũi với mọi người thân trong gia đình. Những sự hy sinh mà họ đã làm qua bao nhiêu năm để chiều chuộng, an ủi tôi, sự nâng đỡ nhiệt tâm của họ đối với tôi khiến tôi tin tưởng là mọi việc sẽ thành công.

(Còn 1 kỳ nữa)

THỦ CÔNG :

ĐÈN CHIẾU HÌNH

T. VÕ ĐỨC KHANH

L.T.S Trong một số trước đây, Thiếu Nhi đã công bố một kiểu đèn chiếu hình sử dụng kính lúp và gương phản chiếu, Tuy nhiên phương thức chỉ dẫn chưa được rõ rệt, nhất là về tỉ lệ của đèn chiếu.

Trong Tập San Trai Việt số 30 do Tập Viện LASAN ở Nha Trang ấn hành, chúng tôi thấy có phổ biến một kiểu đèn chiếu khác với lời chỉ dẫn rõ ràng hơn để các em có thể dễ dàng thực hiện, vì vậy chúng tôi xin trích đăng nguyên văn bài này, không ngoài dụng ý phổ biến một trò chơi khoa học hữu ích và lý thú. Ước mong tập sau

Trại Việt và tác giả chia sẻ với Thiếu Nhi mục đích đó và vui lòng chấp thuận cho Thiếu Nhi trích đăng bài này. Thiếu Nhi xin chân thành cảm tạ.

Mặc dù với những phức tạp như ta thấy nơi các hình vẽ. Đèn này rất dễ thực hiện có mục đích trau dồi sự khéo tay, để giải trí trong những giờ nhàn rỗi với những phương tiện sẵn có, rẻ tiền và dễ tìm

đồng thời giúp ta biết lợi dụng tất cả những gì còn có thể dùng được việc trước khi vứt bỏ.

Qui tắc:

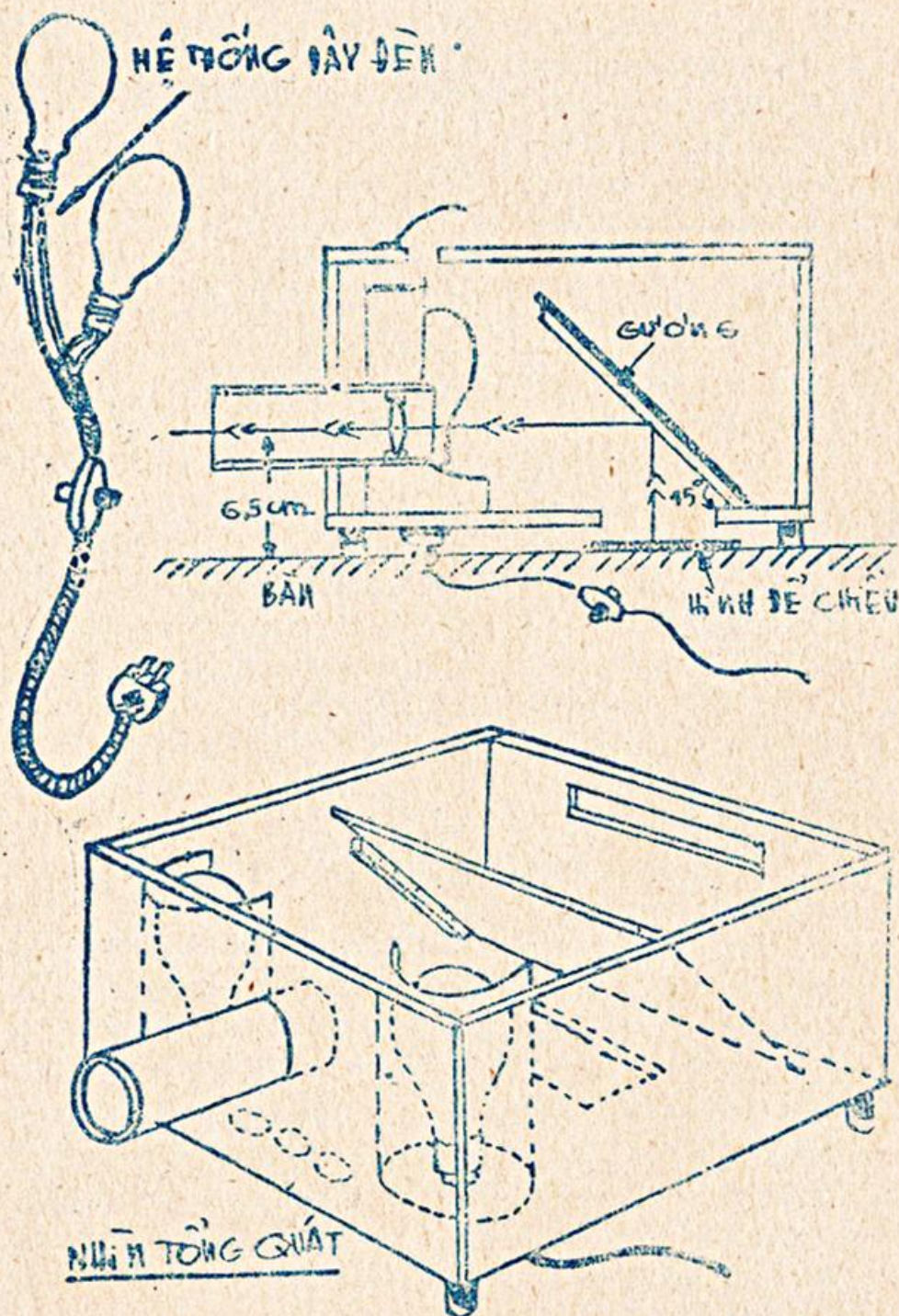
Một tấm hình đặt dưới hộp.

Được phản chiếu bởi một gương soi đặt nghiêng 45° .

Cuối cùng ta sẽ nhận được ảnh đã phóng đại trên màn với tất cả những sắc thái cũng như màu sắc của hình.

Thực hiện:

Một chiếc hộp gỗ ép 5 mm theo kích thước đã định.

ĐÈN CHIẾU HÌNH

Đục những lỗ cần thiết như lỗ đuôi đèn, lỗ thoáng khí, lỗ ống kính... sao cho vừa vặn đẹp mắt.

Ống kính là một ống carton (ống cuộn vải) giữa là một kính lúp có tiêu cự khoảng 15 — 20 cm được giữa chặt bằng hai khoen carton nhỏ dán chặt vào thành ống.

Pha đèn là một lon sữa bò, còn mới cắt đôi (theo hình vẽ) cốt sao cho mặt trong không rỉ sét để phản chiếu được ánh sáng.

Hai bóng đèn dùng cỡ có công suất khoảng 50 — 60 watts, giúp cho việc phát quang.

Một gương soi dùng để phản chiếu ánh sáng, phải đặt nghiêng 45 độ so với đáy hộp; gương được giữ chặt vào thành hộp bằng hai thanh gỗ mỏng (1 cm × 1 cm) xem hình.

Bây giờ mọi việc đã thành. Ta đặt dưới hộp đèn một tấm hình (photo) hay một tấm Carte postale — Sáng đèn lên — Xê dịch ống kính ra vào theo chiều ánh sáng để lấy điểm rõ nhất trên màn ảnh.

Chúc thành công!

T. VÕ ĐỨC KHANH

5 PHÚT

— Anh... anh... anh... có... có... có... rảnh... rảnh... rảnh... nữa... nữa... giờ... không... không?

— Có chứ.

— Vậ... vậ... cho... tôi... tôi... hầu... hầu... chuyện... chuyện... 5... 5... phút!

NGƯỜI CAO NHẤT

Chủ gánh xiếc cho dán một tấm bích chương quảng cáo một người lùn cao một thước rưỡi. Một khách qua đường dừng lại xem rồi phê bình:

— Một thước rưỡi thì có gì là lạ? Tôi đã từng thấy nhiều người lùn hơn thế nhiều.

Chủ gánh xiếc:

— Vẫn lạ lắm chứ. Đây là người lùn cao nhất thế giới.

ĐÍNH CHÍNH

Vì sơ xuất của ấn công, bài Con Cây Hương của Đặng Hoàng cuối trang 29 và đầu trang 30 xin bạn đọc vui lòng đọc lại giùm như sau:

«Chúng ta chỉ trông thấy gì ngoài cờ xí, biểu ngữ từ từ đi chuyển qua. Cây Hương sống đông đảo tại các khu rừng kề từ Mỹ Tây Cơ xuống tới tận Ba Tây, Chi Lợi».

Xin chân thành cáo lỗi cùng tác giả và bạn đọc.

T.N.

CON CÂY HƯƠNG

ĐẶNG HOÀNG

Cứ mỗi lần một đám cây hương, chừng mười lăm hai chục cho tới bốn mươi, đôi khi cả trăm con, kéo đi kiếm ăn là thế nào chúng cũng «bàn tán» xôn xao í oảng cãi nhau om xòm trời đất ra cái điều «Bọn này chuẩn bị kỹ càng lắm, thành thử chẳng có gì đáng ngại hết ráo». Tất nhiên, dù đề phòng cẩn thận thế nào chẳng nữa thì sự di chuyển ồn ào, ầm ĩ thường đưa đến biết bao tai nạn thảm khốc cho cả bầy, ấy vậy mà «cái lũ ngốc nghếch» kia lại ít chịu im hơi lặng tiếng như những con thú khác, chỉ vì bản tính vốn hiếu động — có lẽ hiếu động không thua tổ tiên chúng từ mười lăm triệu năm trước đây — nên mới ta mông nổi.

Thuộc nhóm chuột nước (Raccoon) và mang tên khoa học Coati Mundi (Cò-a-ti Mundi) nghĩa là cây hương, do đó nó chỉ bằng cỡ con chó lớn, nặng chín, mười kilô, cao ngót năm tấc, dài thước hai (tính từ mũi tới chót đuôi), nhưng đầu rất giống với chuột chù (chuột xạ) vì mắt, mũi và tai bé, còn chiếc

mồm dài lêu nghêu lại hơi gầy gộp đoạn vênh lên tựa lưỡi cây. Toàn thân cây hương bao phủ lớp lông cứng chứ không mềm — màu nâu xám hay nâu đỏ hoặc vàng như cát riêng chiếc đuôi to, rậm và dài — dài hơn cả thân mình — còn chen những khoanh trắng chạy vòng quanh. Đuôi này luôn luôn dựng đứng ngạo nghễ chứ không cuộn tròn trên lưng như chó hay cụp xuống ở loài cáo, chồn, tuy cũng có lúc ngả sang hai bên nhằm lấy thăng bằng khi cây hương leo trèo lên cây ăn hoa quả. Lưng tìm các tổ chim đề «ơi» trứng hoặc thân lằn, chuột, sóc. Cũng chính chiếc đuôi đó giúp xạ hương chuyển thật nhanh trên một đoạn dây leo vắt vẻo từ cành nọ sang cành kia, hay nhảy qua các lùm cây thấp bên bờ sông, khe suối hòng chộp cua, ốc, cá, nhện cùng những con vật lắt nhắt khác mà chả gặp trở ngại khó khăn bao giờ vì cây hương thừa khả năng hoạt động cả trên cây lẫn dưới đất. Chúng rất xứng đáng là những tay tài tử bốn chân đi dây thật tài tình khéo léo, leo trèo rõ khá và chạy bộ có hạng chứ chẳng phải chơi.

Những tru khuyết điểm ở loài cây hương quả thật đặc biệt hiếm thấy, quả thế, dù chúng còn ở mãi tít ra xa, bọn cũng nhận ra ngay, một phần vì tiếng động do chúng gây ra trong lúc di chuyển, một phần bởi chiếc đuôi vừa kể. Này nhé, nếu đề ý nghe ngóng, cẩn thận bạn chỉ thấy tiếng rít gió, tiếng tru, gầm gừ hoặc như chó mỗi lúc một gần, vậy mà tuyệt nhiên chẳng nhìn thấy gì ngoài lũ đuôi nhấp nhô nhấp nhô lưng lững tiến tới như thế khi đi xem đám rước, mà vì tới muộn không sao chen chân lại gần được «lũ» quá, chúng ta chả trông thấy

Cơ trở xuống tới tận Ba Tây, Chi lợi. Đây chính là vùng đất thích hợp với cây hương hơn bất cứ nơi nào khác trên thế giới. Thường thường cây hương làm tổ trong những lùm bụi và ngay cả trên cành cây. Sáng sáng, cả bầy lần lượt ra đi kiếm ăn mãi cho tới chạng vạng tối mới trở về nghỉ ngơi chứ không hoạt động về đêm như con mịch.

Trong lúc kiếm ăn, cây hương chui rúc, sục sạo vào các bụi bờ. Chúng dùng chân dầy móng sắc để cây bới tung đất tìm kiếm mồi, hoặc chạy nhảy lảng quăng đó đây, bởi thế, cho dù thị, khúu và thính giác sắc bén, chúng vẫn trở thành mục tiêu béo bở cho beo gấm, báo trần gió v.v... tấn công. Gặp cơn nguy biến, các con gà đều nhất loạt xông ra chống trả mãnh liệt để bảo vệ cả bầy, nhưng sự thiệt hại luôn luôn về phía cây hương chứ kẻ thù của chúng hầu như thắng cuộc mỗi lần ra tay. phải chăng tại vì cây hương cứ thích đi đông, nên khi hữu sự khó tránh nổi sơ hở?

Mùa xuân vốn là mùa gieo giống của cây hương và mỗi năm chúng chỉ đẻ một lần mà thôi. Mang thai trong vòng hai hoặc ba tháng, cây hương cái mới cho ra đời ba, bốn đứa con. Trước đó ít lâu, mẹ ta bỏ bầy đi kiếm chỗ khác làm ổ bằng cách tha lá, cành cỏ, rác về trải thành từng lớp trong các hang hốc, hoặc leo lên các trạc cây um tùm kín đáo kết lá lại thành từng búi rồi ở lý trong đó cho tới lúc sinh xong. Chừng sáu tuần lễ sau, mẹ mới dẫn đám con trở về trình diện với họ hàng để chánh thức được công nhận là đoàn viên.

Cây hương rất hiền lành lại dễ nuôi. Chúng thường có những cử

LẬP THU

Vào thu có nắng xa vời
Có cơn gió nhẹ đưa rơi lá vàng
Thần thờ trong bóng chiều tan
Em: con nai lạc giữa ngàn lá thu.

HỒN THU

Hồn thu rụng lá bao giờ
Ru trăm sợi nắng vàng mờ cuối trời
Đại khờ nhặt lá vàng rơi
Nghe beo mộng ước vẽ vờ trong tim.

TRỜI THU

Chừng như lửng dừng không gian
Những tia nắng cũng vô vàng xót đau
Đàn ai dạo khúc thu sầu
Ngõ hèn đa cảm gục đầu xót xa.

TRONG VƯỜN THU

Vườn thu hoa nở ngát hương
Có cơn sao hót dễ thương vô cùng
Em đi trên lá ngai ngừng
Vào thu hồn bỗng nghe chàng bằng
khủng.

NGUYỄN-TÂM-HỒN
(thu thân Diễm)

chỉ thân mật chẳng khác gì chó, mèo nếu chủ nó bắt về ngay từ khi còn bé. Ngoài ra cây hương bị giết hại chỉ vì thịt nó rất ngon, còn bộ lông dành làm áo, ví, dây lưng, dây đồng hồ v.v... Loài này cũng được bảo vệ rất gắt.

ĐẶNG HOÀNG

HUYỀN THOẠI ĐÊM TRĂNG

NGUYỄN TƯỜNG ANH

Sau khi cơm nước xong, ông nội sai chúng tôi trải chiếc chiếu hoa cặp đầu ra giữa sân để ngồi ngắm trăng, uống trà tàu và kể cho chúng tôi nghe chuyện cổ tích.

Ở thôn quê, ngồi nghe những ông già kể chuyện dưới ánh trăng soi trên quê nhà, ngồi dưới mái hiên cổ kính và âm cúng, bên ngoài gió lay nhẹ cây lá thoảng đưa hương đồng cỏ nội, mùi hương của rơm rạ và đất mới, mùi hương của trái cây chín và nhụy hoa tinh khiết, là những thú vui bất tuyệt và đơn nhĩ. Gió mát trăng thanh dịu dịu hương thơm ngát ngát những tâm hồn bình dị và mộc mạc chân thành. Không ai có thể nỡ bỏ một đêm trăng sáng trên một làng quê nghèo và rừng rưng với cảnh điền viên non xanh nước biếc, những giàn mây chập chùng những hồ nước trong vắt gợn sóng lăn tăn, những vườn hoa nở rực rỡ bát ngát hương thơm, những vườn cây trái chín ngọt ngào, những lũy tre xanh muốt và những

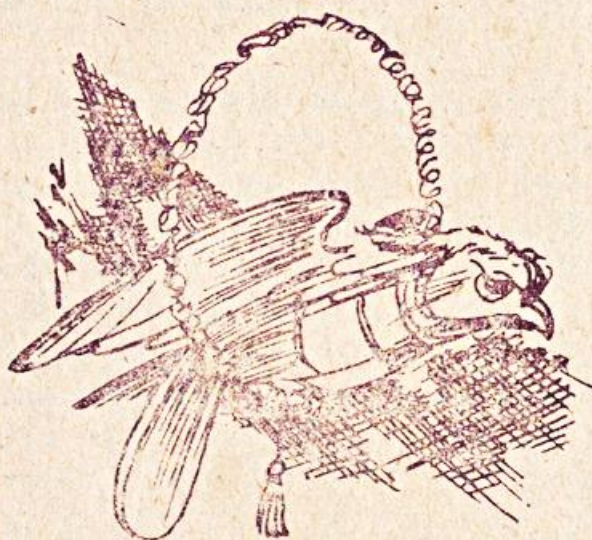
bờ cỏ chạy dài giữa những đám ruộng lúa chín xanh rờn ngập mắt. Những cánh cò bay thẳng tắp, những con suối đẹp lúc hoàng hôn phủ xuống và sương chiều mờ mịt núi rừng.

Mặt trăng tròn và to, từ từ xuất hiện ở nền chân trời. Tất cả những người trong gia đình đều quây quần bên chiếc chiếu giữa sân. Mọi người ngồi nhấm trăng, ăn bánh trung thu, uống trà tàu. Nhộn nhịp nhất là lũ trẻ xôn xao, đòi ngồi trong lòng ông Nội và được nghe ông kể chuyện, một câu chuyện huyền thoại của đêm Nhi Đồng tháng tám. Đêm nay là đêm Tết trăng trắng, tết mùa thu của tuổi thiếu niên.

Mùa trăng của tháng tám trở lại. Đêm nay giữa vườn trăng thấp nền hương hoa thơm ngát tuổi hồng, những tuổi hầy còn thơ ấu. Và huyền thoại mộng mị của một thời xa xưa thấp lại trong hồn những người còn thương nhớ bóng cây đa già, chị Hằng và chú Cuội trên cung trăng. Khúc ca huyền thoại ngọt ngào, cung trầm êm ái như những giọt mưa tan lấp lánh trên lá cây và lớp sóng. Trăng soi trên đôi môi còn hồng, đôi mắt còn xanh, thơm trái tim bay hương một mùa thơ ấu. Mùa của rừng đèn sao thấp nền soi đời rực rỡ. Nằm nghe trăng kể chuyện, thở hơi sương trong và ru ngủ bằng ca dao mẹ. Nằm nhìn trăng, ngát hương thơm của vườn cúc vàng, cúc trắng, của ước mơ, và trên dòng sông, trăng lặn ngập trong lớp sóng, chói ngời những dòng ánh sáng, hào quang dịu dịu bay tỏa lan khắp quê hương. Nghe đâu đây tiếng sáo tuyệt vời, giọng ngâm thơ cao vút, trầm buồn trong đêm trăng. «Thuyền ai đậu bến sông trăng đó,

Có chỗ trăng về kịp tối nay».

Tiếng hát của trẻ em vang lên từ xa, ngoài đầu ngõ, trên những ngã đường, trong vườn cây, trước hiên nhà; đầu đầu cũng nhộn nhịp và huyền ảo tiếng cười đùa của trẻ em. Vì hôm nay là ngày tết nhi đồng, ngày mở hội trăng trung thu của chúng nó. Từng đoàn trẻ em kéo nhau lũ lượt rước đèn, trên tay chúng nó, mỗi đứa cầm một cái lồng đèn, đủ màu đủ loại. Có thứ hình ngôi sao, hình bánh ú. Có thứ hình con cá, con chim, tàu bay, tàu thủy. Chúng vừa đi, vừa vỗ tay hát to lên.

Tiếng hát nhi đồng thơ ngây và thánh thiện « Đêm Trung thu rước đèn đi chơi. Em rước đèn đi khắp phố phường... » Tiếng hát như chim non cất tiếng hót một buổi sáng đẹp trời, tiếng hát ngọt ngào như bánh kem và hồn nhiên như chú gà con mới nở. Tiếng hát kéo dài thành những âm điệu êm đềm. Và chúng nhìn trăng với nụ cười tươi thắm, một ông sao sáng hai ông sáng sao, ba ông sao sáng, bốn ông sáng sao.

Trăng đã lên cao, thỉnh thoảng có những đám mây bay ngang che khuất vầng trăng một khoảng khắc

nhỏ, rồi ánh sáng lại lan tràn như trước. Ánh trăng dịu và mát. Ông nội bắt đầu kể chuyện cho chúng tôi nghe về chuyện cây đa chú Cuội và chị Hằng. Đại khái rằng, ngày xưa, có vợ chồng ông tiều phu nghèo, sinh ra một mụn con, lại là con trai nên ông Tiều rất quý, đặt tên cho nó là Cuội. Khi Cuội lớn lên, theo cha vào rừng đốn củi, một hôm gặp một chú khỉ bị thương, nhờ Cuội hái lá đắp cho. Chú khỉ cho Cuội biết, đó là môn thuốc thần diệu, Cuội liền bứng một cây con đem về nhà trồng và gọi là cây đa. Từ đó Cuội nổi tiếng, nhờ môn thuốc này mà dân chúng trong làng được khỏi bệnh. Một hôm, người cha lấy làm lạ, thấy Cuội đứng bên gốc cây đa khấn vái với tất cả sự tôn kính, ông cho Cuội là điên, nên hôm sau, ông xách rựa ra chặt đi. Không ngờ cây đa bỗng bứt gốc bay lên. Cuội từ trong nhà chạy ra hoảng hốt, liền nắm lấy rễ đa và được kéo theo bay lên cung trăng. Từ đó người ta thấy trên mặt trăng, những bóng đen thẫm hình giống cây đa và chú Cuội ngồi dưới gốc cây nhìn ra là đồng lúa. Từ đó, đồng dao trẻ em thường hay hát : «Thằng Cuội ngồi gốc cây đa. Thấy trâu ăn lúa kêu cha ời ời...»

— Còn chuyện Hằng Nga Hậu Nghệ nữa ông nội, kể hết cho cháu nghe đi.

— Ờ, chuyện này thì không hay, nhưng nếu các cháu muốn thì nghe đây.

Xưa lắm, trần gian này không phải chỉ có một mặt trời mà đến chín cái. Do đó, người trần than vãn dưới cái nóng như lửa cháy thịt da, con người hay đói khát vì hạn hán. Nhà vua ra giải thưởng, hễ ai bắn rụng đi tám mặt trời thì nhà vua sẽ gả con gái là Hằng Nga cho. Hậu

Nghệ là một tay thiện xạ có tài, vọi ra mắt ứng thí. Nhà vua chấp thuận, Hậu Nghệ liền đem cung tên ra bắn. Quả thật, tài của Hậu Nghệ cao siêu, nên tám cái mặt trời rơi xuống hóa thành tám con quạ đậu chết trên bãi cát. Từ đó, người trần gian hân hoan vì không còn kêu than nóng bức và đói khát vì thiếu nước nữa. Nhà vua thuận gả Hằng Nga cho. Nhưng Hằng Nga trộm uống thuốc trường sinh của Hậu Nghệ và nhẹ nhàng bay thẳng lên cung trăng, ở đó suốt đời. Hậu Nghệ nhìn theo tức giận nhưng đôi lúc xen lẫn nỗi nhớ thương với vợ...

— Ông Nội, còn chuyện nào nữa không?

— Thôi, ông mệt muốn dứt hơi rồi đây. Để ông nghỉ. Các cháu đi ngủ đi, khuya lắm rồi đó các cháu.

— Chúng cháu không ngủ đâu, chúng cháu thức cho hết đêm trăng này chứ. Ngày tết của chúng cháu mà.

Ông nội bỏ chúng tôi, vào nhà nằm nghỉ. Chúng tôi biết ông nội già rồi, sức yếu, nên không níu kéo lại làm chi. Ông nội năm nay trên 60 tuổi, tóc đã bạc trắng, râu đã dài, hàm răng ông nội rụng hết chỉ còn lưa thưa vài cái. Ông nội rất quý mến chúng tôi, thường cho chúng tôi quà mỗi khi ông đi ăn cỗ, ông thích sống cảnh điền viên an hưởng tuổi già. Chúng tôi thương ông nội cũng không kém, thường hay quần quít bên ông, để cho ông xoa đầu khen ngoan. Những trái cam ngọt, những trái đu đủ chín, chúng tôi thường đem dâng lên cho ông Nội để ông thưởng thức trái cây vườn nhà. Chúng tôi đôi lúc sợ ông nội bỏ đi, bỏ căn nhà cổ kính của ông nội cất hồi cha tôi còn nhỏ, bỏ lại căn

ĐÌNH BÌNH YÊN

Lời êm ru ngọt ngào
Ngàn lời câu ca dao
Ru con từng giấc ngủ
Vào mộng vườn chiêm bao.

À, ơ... nhịp võng đưa
Đêm trăng thanh ngày mùa
Êm đềm vùng tuổi dại
Thu ấu thời xa xưa.

Tiếng thu vang êm đềm
Giấc mộng điệp triền miên
Như nai vàng ngơ ngác
Lòng thơ ấu hồn nhiên.

Xào xạc cành lá khô
Chân nai bước dại khờ
Theo hồn vào kỷ ức
Thiên đường thu ngày xưa...

Lạc vào xứ thần tiên
Trong tay ấm Mẹ hiền
Lời ca vang thánh thót
Ru vào đình bình yên.

NGUYỄN-GIA-KIỆM

CHỊ HẰNG ƠI

Đêm thu trăng sáng khắp vùng
Rước đèn bé hát bài từng đình đình
Mắt nai ngơ ngác thương tình
Nhìn trăng bé hỏi một mình: Cuội đâu?
Chị Hằng bé đợi từ lâu
Chị mà không xuống bé Châu này nhé
Dẫn luôn thỏ ngọc nữa nhé
Bé đây có bánh, có xe lồng đèn
Múa lân trống các tầng xèng
Chị ơi xuống lệ bé «en» bây giờ.

NGUYỄN-HỮU-VINH
(bn Hoa Băng Khuâng)

vườn với những hàng cau cao ngất bốn bờ rào. Bỏ lại chúng tôi, thì còn đâu những đêm trăng ngồi nghe ông nội kể chuyện cổ tích.

NGUYỄN TƯỜNG ANH
Thieu Nhi 128 — 33

TRÒ CHƠI KHOA HỌC

Nhân dịp Tết Trung Thu, Bách Khoa tạm nghỉ giải đáp thắc mắc một kỳ để trình bày với các em một vài trò giải trí có tính cách khoa học. Tuy nhiên, đề các em đỡ... thắc mắc, Bách Khoa cũng có đôi lời giải thích sau mỗi trò giải trí. Nào, mời các em bắt tay vào, làm thử coi:

QUẢ TRỨNG TRONG CÁI LỌ

Bạn bè đến chơi nhà, các em giới ra một cái lọ, miệng rộng nhưng không đến nổi rộng quá để cho lọt được qua một quả trứng nằm thù lù. Sao kỳ vậy?

Cách làm: Trước hết đem quả trứng ngâm vào giấm cho vỏ của nó mềm ra. Đoạn đốt một tờ giấy thả vào trong lọ. Đặt quả trứng lên miệng lọ (đầu nhỏ quay xuống dưới). Lập tức lửa trong lọ bị tắt, và quả trứng từ từ chui vào lọ. Lấy nước sôi đổ vào lọ, vỏ quả trứng cứng lại như cũ. Đổ hết nước sôi ra, bây giờ ta đã có quả trứng ở trong lọ.

Giải thích: Khi ngâm trứng vào giấm, chất vôi ở vỏ quả trứng bị

acid acetic trong giấm tác dụng hết, do đó quả trứng bị mềm ra. Lúc đốt tờ giấy thả vào lọ, không khí bên trong bị mất đi hết, áp suất trong lọ tất nhiên giảm. Đặt quả trứng lên miệng lọ, sức ép của không khí bên ngoài sẽ đẩy quả trứng mềm chui qua miệng lọ. Đổ nước sôi vào lọ, vỏ trứng cứng lại như cũ.

NƯỚC CHẦY NGƯỢC

Cũng áp dụng nguyên tắc ứng dụng sự chênh lệch áp suất kể trên, ta có thể thực hiện thí nghiệm nước chảy ngược từ dưới lên trên.

Lấy một cái đĩa, găm một cây nến ngắn chừng một đốt tay vào giữa đĩa rồi đổ nước vào đĩa cho ngập tới chân nến. Châm lửa cho nến cháy rồi áp một cái ly thủy tinh lên. Miệng ly ngập xuống nước. Khi bên trong ly hết không khí, cây nến sẽ tắt, và áp suất trong ly lúc đó bị giảm. Nước ở ngoài đĩa sẽ bị hút vào trong và chảy ngược lên về mé bên trong ly.

CON BỌ CẠP BẰNG LONG NÃO

Mua vài cục long não đem về đập vụn ra. Đem những mảnh vụn ấy thả lên mặt nước theo hình dáng con bọ cạp có đầu, có càng, có mình, chân và đuôi. Một lát sau, ta sẽ ngạc nhiên khi thấy con bọ cạp cử động chân và ngoe nguẩy đuôi coi rất lạ.

Giải thích: Tỷ trọng của long não với tỷ trọng của nước sấp xỉ nhau, nên mảnh long não nhỏ nổi trên mặt nước. Khi gặp nước, long não tan dần tạo thành dòng tác khiến con bọ cạp ngoe nguẩy được.

BÁCH KHOA

ĐẬP TRỨNG LÀM BÁNH BÍCH QUY TRONG CÁI NÓN

Trình diễn: Mặc áo sơ mi cụt tay, cầm một cái nón lá giơ cho mọi người coi, bên trong không có gì đáng nghi ngờ, bạn nói:

— Bây giờ tôi đập trứng vào cái nón này rồi nướng thành bánh bích qui mời các bạn soi.

Nói rồi bạn tay trái cầm ở chóp nón để ngửa nón lên, tay phải lấy quả trứng đập vỡ vỏ thành nón, dốc xuống rồi ném vỏ quả trứng ra ngoài. Dùng đũa khuấy một hồi, sau cùng lấy ra toàn... bánh bích quy mời khán giả nếm chơi cho biết tài làm bếp của bạn.

Dụng cụ cần dùng:

1) Một quả trứng đã lấy hết lòng đỏ và trắng ra bằng cách thả qua vào nước sôi, rồi dùng đầu kim chọc thủng vài lỗ và rút hết ruột ra ngoài (theo kiểu ăn món trứng a-la-ooóc).

2) Chừng 10 chiếc bánh bích qui nhỏ, dùng chỉ khâu lại thành chuỗi, dặt vào áo, đầu sợi chỉ thò qua tay

áo cộc chạy xuống bàn tay rồi quần vô đầu ngón tay út.

Khi biểu diễn nên đứng ở chỗ cao. Sau khi đập quả trứng và ném vỏ đi, lúc cầm đũa khuấy vào lòng nón giả vờ đánh trứng là lúc lòi xâu bánh từ bên trong áo chui qua cánh tay áo cộc. Nhớ nghiêng cái nón để che chỗ khuấy tay kéo người ta trông thấy.

THỜI MIÊN CON GÀ

Kiểm một miếng vải đen (hay bằng đen) rộng chừng 70 phân, dài hơn một mét trở lên, dùng phấn trắng vạch một đường thẳng và dài theo chiều dài của miếng vải hay tấm bằng. Bắt con gà, đặt lên miếng vải đó, để mỏ của nó đi sát vào vạch phấn. Cứ giữ như vậy chừng 3 phút. Lạ thay, con gà sẽ bị mê đi và dù bạn có buông tay ra nó cứ đứng yên như vậy mãi. Phải có người xua mạnh nó mới tỉnh lại. Đem thí nghiệm này áp dụng với 2 chú gà trại đang hăng máu, chúng cũng đứng ngẩn tò te mãi trước vạch phấn.

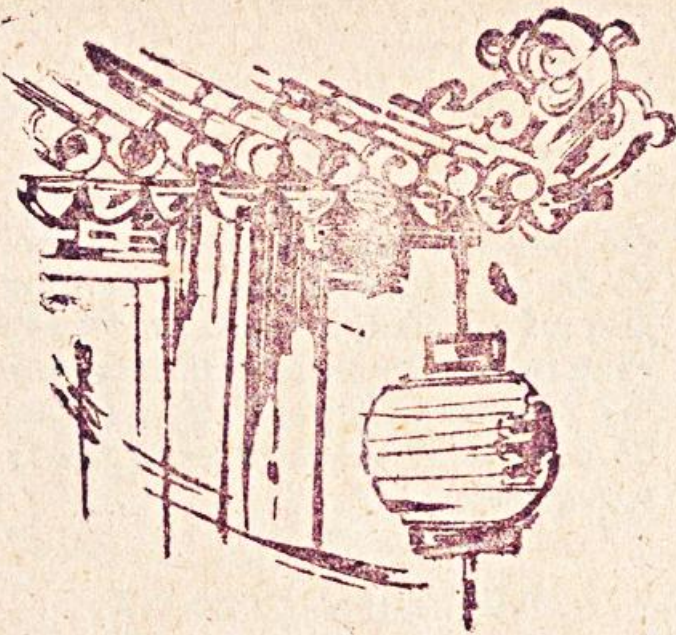
TÊN TRƯỜNG

Trong lễ khánh thành một ngôi trường có tên là Trần văn X, một người thắc mắc:

— Trần văn X là danh nhân nào trong giới văn học nhỉ Tôi có nghe nói ông ta ký tên trên một tác phẩm nào đâu?

Ban Giám Đốc trả lời:

— Ông ta có ký tên chứ. Nhưng là ký tên trên một tấm ngân phiếu!

NGÀY TẾT CỦA NHI ĐỒNG NHẬT BẢN

Ngày 5 tháng 5 có lẽ là ngày vui vẻ nhất trong năm của các nhi đồng Nhật Bản. Bởi vì đó là Ngày Nhi Đồng, một quốc lễ mừng trẻ con lớn lên, khỏe và mạnh.

Dân chúng Nhật Bản từ thuở xa xưa đã xem ngày này là «Tango-no-Sekku» (lễ của con trai), một ngày lễ dõng dạc cổ tục để mừng sự lớn mạnh của con trai. Hiện nay, tinh thần này được du nhập vào đời sống hiện đại dưới hình thức của Ngày Nhi Đồng (ngày 3 tháng ba được gọi là «Hina Matsuri» lễ Búp Bê và có một truyền thống cũng lâu đời là ngày lễ của con gái.)

Trong dịp này, các gia đình có con trai thường chưng bày «Musha-ningyo» (vũ sĩ bằng hình nhân) trình bày những anh hùng thần thoại và những bộ giáp trụ nhỏ, nón sắt, cung, kiếm và các thứ đồng loại và cắm cờ «Koinobori» (cờ cá chép) phất phới trên những sào cao trong vườn (1). Họ cũng trang trí trên nóc nhà thứ «shobu» (bông diên vĩ) dùng «shobuyu» tắm nước nóng trong đó những lá bông tím và ăn bánh «chi-maki» (bột gạo gói trong lá tre) và

«Kashiwamochi» (bánh bột gạo gói trong lá sồi). Tất cả các vật này là để mừng và cầu nguyện cho trẻ con chóng lớn và khỏe mạnh.

Tuy nhiên, hiện nay, ngày 5 tháng 5 không còn là ngày lễ riêng của con trai nữa. Từ năm 1948, ngày ấy đã được chỉ định một ngày quốc lễ gọi là Ngày Nhi Đồng để tôn trọng đặc tính của trẻ con và cầu chúc cho chúng được hạnh phúc. Thêm vào sự tổ chức tại nhà, nhiều việc thú vị khác nhau dành cho nhi đồng được tổ chức tại các đại sảnh của nhi đồng và của dân chúng trong ngày này, như hòa nhạc, kịch và diễn hành với các đội nhi đồng đánh trống và thổi sáo.

Thời gian 7 ngày từ ngày 5 tháng 5 được chỉ định là tuần lễ hạnh phúc của trẻ con. Hằng năm trong thời gian này chánh phủ và các chánh quyền địa phương đã tổ chức nhiều trò và nhiều việc khác nhau nhằm mục đích tăng gia hạnh phúc cho trẻ con. Lễ này gồm có việc tặng thưởng huy chương văn hóa hạnh phúc cho trẻ con do Bộ Y Tế và an ninh phụ trách (bao gồm các ấn phẩm, chương trình vô tuyến, điện ảnh v.v... với hạnh phúc của trẻ con làm đề tài chính), thăm viếng các cơ sở Phục vụ hạnh phúc của trẻ con và phân phối những tin tức liên quan đến hạnh phúc của nhi đồng bằng bích chương và những phương tiện khác.

Theo Sở Thông Tin và Văn Hóa Nhật Bản

(1) Người Nhật Bản thời xưa thường tin tưởng rằng cá chép khỏe mạnh, chúng có thể bơi lội ngược một dòng nước chảy siết và nhảy qua một thác nước. Người ta nói rằng phong tục này tiêu biểu sự mong ước cho trẻ con chóng lớn, khỏe mạnh, giống như cá chép, do đó, dùng cờ «Koinobori» trong dịp này.

NHỮNG ĐƯA BÉ HẠT TIÊU

(Viết theo phim «The cowboys»)

PHAN KHƯƠNG THÁI

(tiếp theo)

Gã tóc quần thủ thế và chờn vờn giờ bốc. Ông Sơn bình tĩnh gạt tay gã và đâm một quả thoi sơn đầu tiên trúng ngay sống mũi gã. Một dòng máu cam kích thích cơn điên của gã. Gã húc đầu vào bụng ông Sơn ngã vật ra. Hai người hăng máu đâm đá nhau. Sức già nào kém sức trai. Ông Sơn túm gã tóc quần giờ hồng đầu và ném gã lún gần chân đồng bọn. Diễn biến thật bất ngờ khi gã tóc quần bám theo ống chân của đồng bọn để gượng ngồi dậy. Gã rút súng lục và nã nhanh. Thái độ không anh nùng đó làm ông Sơn ôm lấy vai, rồi ôm lấy chân, ông khuy xuống trong sự khiếp hãi của bọn trẻ và thích thú của bọn mãn tù. Gã tóc quần rít lên qua hàm răng khít rít, rịn máu:

— Lão già điên! Sao không đi cầu viện, còn tên đầu bếp đâu?

— Lão sắp đến. Tao có cho người đi kêu.

— Phải thằng oắt con kia không? Năm Beo! đem nó ra.

Bọn trẻ cũng ngỡ ngác trước hình thù xơ xác của oắt Tân, hẳn thằng bé chống cự dữ lắm nên mới bị cột như bó giò và còn bị nhét giẻ rách vào họng nữa chứ.

— Bây giờ thỏa mãn chưa! Tao cho lão chết êm thắm.

— Tao không tiếc đàn bò. Nhưng

vì không muốn hy sinh tánh mạng trẻ con để giữ của. Chỉ xin bọn mày cho bọn trẻ sống sót trở về nhà cha mẹ chúng. Sắp đến mùa tựu trường rồi.

— Được, để chúng ở lại đưa ma. Tư Búa, Năm Beo... lấy hết yên ngựa và lừa bò, chúng ta đi.

Đoành, đoành... hai phát đạn tầm nhả ghim vào ngực trái của ông Sơn. Ông gục xuống như thân cây bị đốn. Bọn trẻ chạy ủa tới mếu máo.

Ông Sơn còn thoi thóp mãi khi nắng đã lên cao. Ông cằn trằn trời với lão Huyền. Lão Huyền đứng đĩnh, hát nghêu ngao trên xe vừa chữa xong. Lão trợn to cặp mắt, nháy phát xuống:

— Trời! Chuyện gì xảy ra?

— Lão Hắc Bì có thuốc băng bó không? Máu ra cả đêm nay đó.

Ông Sơn thều thào:

— Đem bọn trẻ về cho chúng đi học. Nói với vợ tôi bán của cải trả lương cho ông và bọn trẻ. Đừng dây dưa với bọn hủi, cũng đừng thừa gửi làm gì. Số trời đã định, tôi đành chịu vậy!

Và ông Sơn trút hết lời cuối cùng giữa những tiếng khóc to nhỏ không dứt. Một nắm mồ vùi vãi thứ hai mọc lên. Một cái bằng gỗ nguệch ngoạc vài chữ làm dấu vết. Lão Hắc Bì quệt nước mắt:

— Thôi, đi về.

— Không về, chúng tôi phải làm một cái gì.

Và bọn trẻ đã làm một cái gì như chúng nói. Trước hết chín đứa áp vào vật ông ta. Trời thác kẻ lão

vào xe. Một đứa nhảy lên tốc mũi vãi. Nó ghệt rớt thùng đựng súng vỡ toang. Chúng nhặt nhanh vũ khí của mình và trang bị ngay. Thật là khôi hài!

— Bọn điên! thả lão ra.

— Rồi ông coi tụi này cướp lại đàn bò dư sức.

— Đồ ngu, muốn cướp lại phải có kế hoạch chắc chắn.

— A ha... Vậy là lão hợp tác với bọn mình.

Lão Hắc Bì phác họa ngay một chương trình hành động làm nức lòng bọn trẻ. Lão thiết tài số đánh và chẳng cù lần tí nào. Việc thứ hai xảy ra đúng như lão tiên đoán. Bọn trẻ bám theo đàn bò như những bóng ma. Đàn bò vẫn đi một tốc độ bình thường như hồi chưa thay chủ. Bọn mần tù cũng không dè sắp bị đòn «gậy ông đập lưng ông». Một gã râu xồm lo rượt con bò xé lẻ. Gã vướng dây thừng ngã ngựa. Một đám túa đến đập gã cho kỳ ngất. Chúng lôi gã sềnh sệch và trói chặt chĩa sau khi lột bộ đồ và cái mũ. Thằng Đàng mượn con ngựa gã để thay thế. Nó lăm lăm nháp bọn. Một gã mặt sẹo, nạn nhân kém may mắn thứ hai. Lần này thằng Địa Mập thế chỗ. Gã Tư Búa, nạn nhân thứ ba. Chiến thuật tia bột của lão Hắc Bì công hiệu vô cùng. Trưa quá rồi. Gã tóc quăn qui tụ đồng bọn về dùng bữa. Nhưng gã gọi mãi mà có ba đứa vẫn lăm lè trên lưng ngựa với dáng khả nghi.

— Ê, Tư Búa, mày bàn tán gì với hai thằng kia hả?

Gã tóc quăn tức giận lên ngựa. Gã vừa đến thì ba cái bóng khả nghi chạy tách làm ba ngõ. Đến bìa rừng chúng lột phăng áo mũ và quay lại

làm trò chế giễu gã.

— Hừ, tụi nhãi, còn ba thằng quý kia đâu? Ê, trở lại biếu! Ê, tụi bây đuổi bắt ba thằng nhãi coi.

Bọn mần tù ào ào rượt bắt thật sôi nổi, nhưng đành chịu vì khó xoay trở giữa những ngách của rừng già. Bọn mần tù bỏ mặc đàn bò và tìm dấu vết bọn trẻ. Chúng giận sao đã để bọn trẻ sống để bây giờ gặp rắc rối. Và chúng gặp được lão Huyền đang lui cui bên bếp lửa cạnh một bờ suối:

— À, lão mọi đen. Phải lão sắp đặt trò chơi này?

— Chào các bạn. Đó là tự ý chúng. Lúc nào tôi cũng là người đầu bếp tốt mà thôi.

— Ăn với uống! Lão sẽ theo lão Sơn ngay lập tức.

— Khoan, để tôi dọn bữa cho bọn trẻ.

Gã tóc quăn cười nhạt, gã đá cái bàn đã bày sẵn đĩa, muống, ly ngã ập vào cái bếp treo nổi ragu.

— Lão mọi sẽ bị treo cổ để làm bia tập bắn. Năm Beo tung sợi thông lọng qua cành sồi kia.

— Xin đừng trói tay để tôi cầu kinh một phút.

— Ừ, sám hối tội lỗi đi, 5 phút thôi.

— Xin Thượng Đế tha thứ cho bọn trẻ người non dại, còn sự bắn giết là một trò đùa...

Gã tóc quăn điên tiết, mất cả bình tĩnh. Gã rút súng và định phơ ngay trước khi ra lệnh đồng bọn phi ngựa để rượt lão Huyền lên cao.

Đoành... Đoành... Đoành...

(còn 1 kỳ nữa)

hộp thư

Ông Nguyễn đình Hương, Huế : Vì báo gửi đi thường bị thất lạc nên ban quản lý xin đình chỉ việc bán báo dài hạn. Báo đóng tập thì tòa soạn còn đủ cả từ bộ 1 đến bộ 13 gồm 127 số, mỗi bộ 10 số giá 800đ mỗi bộ. Tuy nhiên tiền cước phí gửi báo đảm quá cao, tới 350đ 1 bộ. Tòa soạn rất mong được gửi báo bộ bằng lối bảo đảm cho nó chắc chắn. Nhưng cũng xin quý độc giả cảm thông mà gửi kèm luôn cả cước phí khi đặt mua báo bộ. Kính.

Em Hải Vân, Saigon : Chị cảm thông mỗi bức minh về cái nạn học làm bánh nướng mà không được chỉ dẫn bí quyết để đến nỗi bánh cứ phồng lên xẹp xuống « chẳng giống ai » của em. Chị cũng đã học ở nơi em học rồi. Làm cũng không được. Cũng cứ phồng lên, dùng tăm xâu cũng không hết. Sau chị phải đến học lớp Gia Chánh Nguyễn Tâm ở số 177 đường Phan Đình Phùng về làm, thì bánh đẹp lắm em ạ. Bà Tâm không giấu nghề đâu. Em đến học ngay đi, kịp làm bánh dịp Trung Thu này đó em.

Em Thảo Lam, Gia Định : Báo nào số lượng in nhiều, bán được nhiều thì giá vốn hạ, có thể bán hạ được, em ạ.

Em La Ty, Phan Rang : « Đời mãi tươi vui như hoa nở sớm mai », cảm ơn lời chúc lành của em dành cho Thiếu Nhi, em nhé.

Em Mai Thu, Phú Lâm : Trong một bài Thư Chủ Nhiệm, bác có trích một

câu danh ngôn đại khái : « Con chồn tưởng mọi loài đều ăn thịt gà như nó » Câu đó nghĩa cũng như « Suy bụng ta ra bụng người » ấy mà. Những người gian lận, dối trá thường luôn nghi kỵ, tưởng mọi người cũng gian lận, dối trá như họ. Họ không thể quan niệm nổi rằng lại có những điều cao thượng ở trên đời. Cho nên con chim hồng nó phải bay cao, vì nếu ở dưới thấp, nó sợ lại bị đồng hóa với mấy con gà, con vịt nhỏ mọn tầm thường, phải không em.

Em Nhật Nam, Nha Trang : Chữ ký mới có cái vòng trở lại, thầy bói chữ không đấy. Còn chữ cũ thì lại chia làm hai, có cái chấm ở giữa, cũng không luôn ! Về vụ em đề nghị, chị tán thành lắm. Miễn sao tránh đem Gia Định Thiếu Nhi làm cái bụng xung là tốt rồi em ạ.

Em Hoài Nam, Dalat : Tám ngày sau khi chào đời là thời hạn tối đa để làm giấy khai sinh, tờ lý lịch đầu tiên cho mỗi con người, nếu không sẽ bị tóa phạt ! Vậy thì cái phiếu lý lịch không hề làm mất tuổi thơ chút nào. Con người ta chỉ mất tuổi thơ khi bị nhốt đọc mà thôi, em ạ.

Em Mai Đỗ Khang, Tràm Hành : Em ngây thơ dễ thương quá đi thôi. Em ơi ! Cả tòa soạn đều mến cái lòng thành thực của em đấy. Trong số thư gửi về khuyến khích tòa soạn có rất nhiều thư của các Linh Mục và các Soeur trong ngành giáo dục. Tâm hồn trong sáng luôn gặp nhau mà, em đồng ý chứ ?

Em Đặng Linh, Quảng Tín: Từ này, Thiếu Nhi sẽ xuất hiện đúng vào ngày 1 và 15 trong tháng; Ý kiến của em xác đáng lắm. Nhưng này, Đặng Linh, chú em nhỏ của chị sao hách thế! Gì mà đã «đủ lớn đầu»? Ý, nhớ rằng chú lớn bao nhiêu thì chị cũng lớn thêm bấy nhiêu, đừng bắt nạt chị đó nghe!

Em Mai bá Sơn, Thốt Nốt: Báo ra đều rồi, em vui lên nhé, Cảm ơn em lắm.

Em Thái Huynh, Saigon: Thư mục và bích chương đã hết, em ạ.

Em Thu Tâm, Saigon: Thư tới quá trễ nên chị không kịp trả lời trước ngày em vào trường. Một sáng chủ nhật, em hãy tới tòa soạn hỏi cô Nhật Tiến, cô đã đọc thư và cô sẽ có lời bàn với em.

Em Phương Dung, Saigon: Em cứ gửi bài về. Tiêu chuẩn chọn là hay và trong sáng em ạ.

Em Nguyễn mạnh Hùng, Gia Định: Thiếu Nhi không phát triển được, mà đến chết lần mòn, một phần cũng vì cái nạn một số độc giả không chịu mua lại cứ thuê, thành ra chỉ có sạp báo hưởng lợi, cuối cùng họ thu báo cũ trả lại nhà báo, họ không phải tốn một đồng bạc nào! Nhà báo không thu được tiền thì hết vốn để làm số mới, báo phải đình bản, có đúng không em?

Em Nguyễn quý Hùng, Saigon: Nếu nhà sách không nhận thì em đem tới tòa soạn chị sẽ chuyển đến chỗ đóng bộ dùm em. Công đóng là 250đ một bộ, luôn bao plastic, em ạ.

Em Y, Bình Dương: Có lẽ má thấy rằng vì má mắc lộn độn buồn bực, nên không săn sóc các em được kỹ càng về phương diện tinh thần nên muốn nhờ di đó mà, Em nên nghe lời má, em nhé.

Em Nguyễn hoàng Thành, Thủ Thiêm: Buồn mà biết đọc sách cho khuấy thì nhất em rồi. Chị gửi lời khen đầy em ạ.

Em T. L, Cần Thơ: Chú N.T. không thể dạy Origami hàm thụ. Nhưng vì thấy có nhiều em ở xa muốn học xếp giấy nên chú dự định in một cuốn gồm những bài hướng dẫn căn bản. Cuốn tài liệu đó sẽ do chính tay chú vẽ cách xếp cho khỏi sai (vì vẽ sai thì người đọc sẽ không thể xếp được). Đồng thời cũng sẽ kèm lời giải thích rành mạch ngay bên cạnh, như đã giải thích nơi những mẫu đã in trong Thiếu Nhi đó em.

Các em: Nguyễn quang Trung, Bảo Lệ — Ngọc Trâm, Saigon — Cẩm Chương, Saigon — Đào thị Lý, Tam Kỳ — Hòa Bảo, Gia Định — Như Mai, Gia Định — Hoàng Yến, Cần Thơ — Minh Hằng, Saigon:

Chị đã nhận được thư. Hãy cười và nổi vòng tay lớn với các bạn trong khu Đại Đoàn Kết này các em nhé.

Thương mến tất cả các em

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH

BÀI NHẬN ĐƯỢC CỦA CÁC EM

Thiên bất Hử, Quốc Thạnh, Ngô kim Khôi, Nguyễn Quang, Tỏi từ Đóa, Trần quang Đoàn, Mí Meo, Phương Loan, Thảo Ngân, Hoài Linh, Nguyễn phương Dung, Hoà Bảo, Thái Linh, Minh Du, Nguyễn mạnh Hùng, Nguyễn Đua, Trâm Ngọc, Dữ anh Nờ Gê, Nguyễn tường Anh, Lâm hiếu Hùng, Phạm văn Hoàng, Miên Du, Phạm thị Thùy Hương Bạch hải Đường, Xục Xạo, Văn Thuần, Thiên Di, Phạm thị Chính Thư, Lưu Dũng, Đặng Linh, Đỗ thanh Tinh, Quỳnh Thư, Việt Dung, Hạ Mơ, Se Sẻ, Lưu văn Hòa, Hoài linh Vũ Minh Châu, Nguyễn Thọ,

